

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΘΕΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - ΕΤΟΣ 60 - ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 288

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Την Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2013 στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας Πατρών θα τελεσθεί Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και Ιερό Μνημόσυνο επί τη συμπληρώσει 170 ετών από την προς Κύριον εκδημίαν του θρυλικού Γέρου του Μωριά, Θεοδώρου Κολοκοτρώνη.
Θα ιερουργήσει και θα ομιλήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος.
Έναρξις: 6.45 π.μ. Λήξις: 10.15 π.μ.

Εκοιμήθη εν Κυρίω και
κατετάγη «εν σκηναίς αγίων»,
ο π. Νικόλαος Παπαδόπουλος

ΣΕΛΙΔΑ 12

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΠΑΤΡΙΝΩΝ ΠΡΟ-
ΣΚΥΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΙΒΗΡΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΣΕΛΙΔΑ 13

Αύριο Κυριακή 3 Φεβρουαρίου, η Αγία μας Εκκλησία τιμά την Ιερά Μνήμη του Αγίου Συμεών του Θεοδόχου. Τα ονομαστήριά του εορτάζει ο Πρωτοσύγκελλος της Ι.Μ. Πατρών και Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Γηροκομείου, Αρχιμανδρίτης π. Συμεών Χατζής.

Θα προστή της πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας που θα τελεσθεί στο Καθολικό της Μονής.

«ΤΙ ΜΗΤΡΟΣ ΣΥΜΠΑΘΕΣΤΕΡΟΝ;»

(Γρηγόριος
Θεολόγος)

Του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ * Σελ.3

**Τα ονομαστήρια του Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσοστόμου**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΙΣ
ΣΕΛΙΔΕΣ 9 & 14

28ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ξεκινάνε σήμερα το απόγευμα
στις 5.30 μ.μ. οι εργασίες του
28ου Παιδαγωγικού Συνεδρίου

«Σταυρική πορεία
και άνασταση του γένους»

Πρόσκληση

Χριστιανική Εστία Πατρών
Τομέας Επιστημώνων
Μιαούλη 57 - Πάτρα
τηλ: 2610.323.728

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΠΑΤΡΩΝ
2 & 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Γιορτή των Τριών Ιεραρχών προχθές 31 Ιανουαρίου. Τους Τρεις μεγίστους φωστήρας, της τριστού θεότητος, τους την κτίσιν πάσαν θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας...

Α πως την περιμέναμε αυτή τη γιορτή και όχι μόνο για τη θρησκευτική της σημασία-να μην κρυβόμαστε-όσο για το ότι γλιτώναμε μια μέρα μάθημα. Βλέπετε δεν υπήρχαν όπως σήμερα - αλι και τρισαλί - απεργίες, καταλήψεις. Στα σχολεία της εποχής μας-αναφέρομαι στα χρόνια του Δημοτικού μας σχολείου - δεν υπήρχαν τέτοιου είδους ανταρσίες. Η συνηθέστερη δικαιολογία μιας κοπάνας ήταν το «ήταν άρρωστη η μάνα μου κυρ δάσκαλε». Έτσι μια μέρα να μη κάνουμε μάθημα, δεν ήταν μικρή υπόθεση. Μόνο που δεν ήταν μια μέρα, αλλά δύο. Γιατί η παραμονή των Τριών Ιεραρχών ήταν τότε η ημέρα της σημαίας, η οποία σήμερα γιορτάζεται την παραμονή του ΟΧΙ - 27 Οκτωβρίου!

Τα θυμήθηκα όλα αυτά, γιατί τυχαία, ψάχνοντας κάτι στην ανθολογία της Ελληνικής ποίησης, έπεισα επάνω στον Πολέμη και διάβασα τη ΣΗΜΑΙΑ

«Πάντα κι όπου σ' αντικρίζω
με λαχτάρα σταματώ,
υπερήφανα δακρύζω
ταπεινά σε χαιρετώ...»

Μου είχαν βάλλει να πω το ποίημα και τα έκανα... μούσκεια. Ξέχασα τα λόγια -δευτέρα δημοτικού- κι έβαλα τα κλάματα! Σα να μην έφτανε αυτό η κυρία Ναταλία η δασκάλα μας, μου έβαλε τιμωρία να γράψω τι συμβολίζουν τα χρώματα και οι λωρίδες της σημαίας. Και καλά ο πατέρας μου δεν ήξερε, αλλά δεν ήξερε ούτε ο τσαγκάρης απέναντι που ήξερε λεπτομερώς τα οικογενειακά όλης της γειτονιάς, αλλά για τη σημαία τίποτε. Ούτε κι ο κυρ Σπύρος ο φαρμακοπούς ήξερε, που όσο και να πεις ήταν σε πουδασμένος, ούτε ο Μπαρμπα - Θύμιος που έφτιαχνε νεκροσέντουκα και καμωνόνταν τον πολυμαθή ένεκα που νταραβερίζονταν με κόσμο και ίδιαίτερα με παπάδες κι αυτός ήταν που μου έδωσε την ιδέα: Να πας στον παπά-Κώστα, αυτός ξέρει σίγουρα.

Θεός σ' χωρέστη την ψυχούλα του, Άγιος άνθρωπος ο Παπά - Κώστας ήξερε για το χρώμα ναι - αυτό το ξέρανε όλοι - αλλά τί συμβολίζανε οι λωρίδες; να

"ΚΑΘ' ΟΔΟΝ" Του Σταύρου Ιντζειάννη Ω ΣΗΜΑΙΑ ΓΑΛΑΝΗ

πας στον Σπυρίδωνα εκ μέρους μου - είπε.
Ο Σπυρίδων ο Γκινάκας Μητροπολίτης Άρτης, σεβάσμια μορφή, ξεχωριστή προσωπικότητα και σαν ιεράρχης και σαν άνθρωπος. Ιδιαίτερα σαν άνθρωπος. Μια χούφτα τόπος η Άρτα εκείνη την εποχή, φτώχεια, μιζέρια και συμφορά. Δεν χτύπησε άνθρωπος την πόρτα του να μην τον συνδράμει και όσο τον θυμάμαι με το ίδιο ράσο χειμώνα καλοκαίρι, γιορτή και σχόλη. Γνωστός του σπιτιού μας όπου ερχόταν καμιά φορά και μήλαγε γαλλικά με τη μάνα μου για να τα φρεσκάρει όπως έλεγε.

Με δέχτηκε γελώντας όταν του είπα ότι ρώτησα τόσους και δεν ήξερε κανείς.

Τι συμβολίζει λοιπόν;

Εκείνη την εποχή είχαμε δύο σημαίες. Του Πεζικού που ήταν ορθογώνια διαστάσεων 2:3, κυανή με λευκό σταυρό στη μέση, του οποίου οι λωρίδες είχαν πλάτος το 1:5 του πλάτους της σημαίας και η ση-

μαία του ναυτικού που ήταν σαν την σημειρινή και η οποία έχει εννέα λωρίδες λευκές σε κυανό φόντο και ή καθεμιά τους αντιστοιχεί στα εννέα γράμματα της λέξεως ε-λ-ε-υ-θ-ε-ρ-ί-α, καθώς επίσης είναι τόσες, όσες και οι συλλαβές του όρκου «ελευθερία ή θάνατος». Ο σταυρός συμβολίζει το θρήσκευμα των Ελλήνων και το γαλάζιο - λευκό τη ελληνική θάλασσα με τα κύματα (Σημ.: Οι δύο σημαίες ενοποιήθηκαν το 1969 οπότε καθειρώθηκε μία και μόνη σημαία στη σημερινή της μορφή και το 1970 καθορίσθηκαν οι αναλογίες του ορθογωνίου από 2:3 σε 7:5).

Όταν πήγα στη δασκάλα τα όσα μου έγραψε ο Δεσπότης τα διάβασε με τέτοιο ύφος που μου φάνηκε ότι δεν το ήξερε ούτε αυτή !!!

- Να ρθεις να μου πεις τι είπε η Ναταλία- με είχε ορμηνέψει ο Δεσπότης (Ήταν και μακρινοί συγγενείς νομίζω). Όταν του το είπα έβαλε τα γέλια

* Διαβάζω καμιά φορά ότι έκαψαν τη σημαία ή ότι την ποδοπάτησαν ή γράφουν ένα σωρό χυδαιότητες στους τοίχους κι' ανατριχιάζω. Η γενιά μου μεγάλωσε κάτω από τον ίσοιο της. Σ' αυτή τη σημαία ορκιστήκαμε. Γι αυτή την σημαία πολέμησαν οι πατεράδες μας. Γι αυτή τη σημαία έχουσαν το αίμα τους. Και δεν ντρέπομαι να πω ότι ξαναδιάβαζοντας το ποίημα του Πολέμη «Η ΣΗΜΑΙΑ» δάκρυσα σαν να το διάβαζα πρώτη φορά.

Ο αρθρογράφος και συγγραφέας κ. Σταύρος Ιντζειάννης παρουσιάζει κάθε Δευτέρα, περίπου στις 11 παρά τέταρτο το βράδυ.
Ο κ. ΣΤ. Ιντζειάννης στο "ΛΥΧΝΟ"
δι, στον τηλεοπτικό Σταθμό της τοπική μας Εκκλησίας "ΛΥΧΝΟΣ" την εκπομπή "ΤΕΡΙΡΕΜ!".

γράφουν ένα σωρό χυδαιότητες στους τοίχους κι' ανατριχιάζω. Η γενιά μου μεγάλωσε κάτω από τον ίσοιο της. Σ' αυτή τη σημαία ορκιστήκαμε. Γι αυτή την σημαία πολέμησαν οι πατεράδες μας. Γι αυτή τη σημαία έχουσαν το αίμα τους. Και δεν ντρέπομαι να πω ότι ξαναδιάβαζοντας το ποίημα του Πολέμη «Η ΣΗΜΑΙΑ» δάκρυσα σαν να το διάβαζα πρώτη φορά.

Ο π. Θεολόγος Χρυσανθακόπουλος στον "Πρωτόκλητο"

Ο συμπολίτης μας Αγιορείτης Ιερομόναχος π. Θεολόγος Χρυσανθακόπουλος, θα λειτουργήσει αύριο Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2013 και ώρα 12.30 το μεσημέρι πραγματοποιεί την ετήσια συνεστίασή του κατά την διάρκεια της οποίας θα γίνει και η κοπή της Βασιλόπιτας.

Ο Σύλλογος Ιεροψαλτών Πατρών και Περιχώρων "Ιωάννης ο Δαμασκηνός", αύριο Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2013 και ώρα 12.30 το μεσημέρι πραγματοποιεί την ετήσια συνεστίασή του κατά την διάρκεια της οποίας θα γίνει και η κοπή της Βασιλόπιτας.

Η εκδήλωση θα λάβει χώρα στο Κέντρο "Βελούχι" που ευρίσκεται πλησίον της πύλης "Αχαΐα Κλάους".

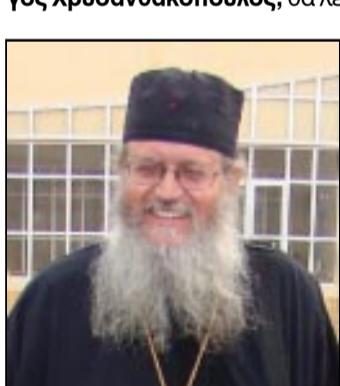
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

6ήμερη Προσκυνηματική Εκδρομή στους Αγίους Τόπους

Ο Ιερός Ναός Αγίας Μαρίνης Πατρών, διοργανώνει προσκυνηματική εκδρομή στους Αγίους Τόπους από 8 Μαΐου (Τετάρτη του Πάσχα) έως και 13 Μαΐου 2013.

Πληροφορίες: π. Παναγιώτης Θωμάς 6932371500

Θα ακολουθήσει συζήτηση με τον π. Θεολόγο.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος
Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ
τηλ. & FAX: 2610 / 222392 και 341515
E-mail: & ekklisiologos@gmail.com
- alexkoll@otenet.gr

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ
Ευρώπη 100 ευρώ
Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

Νέα από την Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Σύναξη Μοναζουσών στην Ιερά Μονή Αγίου Κοσμά Αιτωλού Θέρμου

Πραγματοποιήθηκε στην Ιερά Μονή Αγίου Κοσμά Αιτωλού Μέγα Δένδρου Θέρμου, το πρώτη Τετάρτη 23 Ιανουαρίου 2013, Σύναξη Μοναζουσών της Ιεράς Μητροπόλεως κατόπιν προσκλήσεως του Ποιμενάρχου μας Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμά.

Στη Σύναξη αυτή συμμετείχαν οι μοναχές από όλες τις γυναικείες Ιερές Μονές της Μητροπόλεως μας, με σκοπό την εν Χριστώ κοινωνία, την ανταλλαγή απόψεων και τηνευματική οικοδομή των Αδελφοπότητων.

Ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας ευχαρίστησε, κατά την έναρξη, όλες τις μοναχές για την παρουσία τους, αλλά και για την διακονία τους και την προσφορά τους στην τοπική Εκκλησία. Αναφέρθηκε ιδιαίτερως στο ενδιαφέρον των χριστιανών και στην ανάπτυση που βρίσκουν στα μοναστήρια μας, ως αποτέλεσμα της εργασίας που επιτελείται σ' αυτά.

Η Ηγουμένη της Ιεράς Μονής Αγίου Κοσμά Ευθυμία μοναχή, ανέπτυξε στη συνέχεια το θέμα: «Περί ξενιτείας του μοναχού, αποταγής κόσμου, παρθενίας, υπακοής και φυλακής του μοναχού από την εκκοσμίκευση».

Μετά την εισήγηση ακολούθησε συζήτηση, ενώ την Σύναξη έκλεισε ο Σεβασμιώτατος ο οποίος εξέφρασε την ευαρέσκειά του για όλες τις Ι. Μονές και ευχήθηκε πατρικά για την προκοπή του γυναικείου μοναχισμού της Επαρχίας.

«ΤΙ ΜΗΤΡΟΣ ΣΥΜΠΑΘΕΣΤΕΡΟΝ;»

Του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

(Γρηγόριος Θεολόγος)

Η εορτή της Υπαπαντής προσφέρει λαμπρές ευκαιρίες να κάνωμε γόνιμες σκέψεις πάνω σε πολλά θέματα. Έτσι λοιπόν, καθώς πλησιάζουμε στην ιερά Εικόνα η οποία παρουσιάζει την σκηνή που η Παναγία μας προσφέρει στον Ναό τον Ιησού, βρέφος τεσσαρακονθήμερο, ο νούς μας, η καρδιά μας, η ύπαρξή μας ολόκληρη συγκλονίζεται μπροστά στο μεγαλείο της μάνας, αφ' ενός μεν της Θεοτόκου η οποία έφερε στον κόσμο την Ζωή, αφ' ετέρου δε της κάθε μάνας η οποία κρατάει στα χέρια της το παιδί της και το μεγαλώνει με κόπους και μόχους πολλούς.

Ευλογήθηκε πολύ η γυναίκα από τον Θεό. Δημιουργήθηκε ισότιμη με τον άνδρα και το ποθετήθηκε σε βάθρο υψηλό, για να τιμηθή ως σύζυγος, ως μητέρα, ως μοναχή και συνελόντ' επείν, ως παράγων και μοχλός απαραίτητης της κοινωνικής ζωής. Εκείνος όμως ο ρόλος, ο οποίος ιδιαίτερα συγκινεί και συγκλονίζει, είναι ο ρόλος της ως μάνας.

Έχει εύστοχα επιωθή γι' αυτό το θέμα: «Είσαι η μάνα, της ζωής υφάντρα, τεχνήτρα, φρουρός».

Στα σπλάχνα της μάνας υφαίνεται η ζωή, με την χάρη και την ευλογία του Θεού. Εκεί συλλαμβάνεται ο άνθρωπος, εκεί κυιφορείται τρεφόμενος από το αίμα της. Εκεί προσλαμβάνεται τις πρώτες παραστάσεις, εκεί «ακούει» τον κόσμο, όπως μεταφέρεται ο ήχος του από την ζωή εκείνης, που κυιφορεί στα σπλάχνα της μια καινούρια ζωή.

Είναι επιστημονικώς αποδεδειγμένο, ότι οι εξωτερικές παραστάσεις, η ψυχολογία, και η εν γένει πνευματική κατάσταση στην οποία ευρίσκεται η μητέρα, επηρεάζουν άμεσα το έμβρυο. Ευλογήμενοι της κοιλίας καρποί εξήλθαν εξ ευσεβών και αγίων μητέρων, οι οποίες ζούσαν με προσευχή, εκκλησιασμό και Μυστηριακή ζωή. Έτσι δικαιολογείται κατά ένα τρόπο το, «ηγιασμένος εκ κοιλίας μητρός», και ευκόλως γι' αυτές τις γαστέρες θα ηδυνάμεθα να χρησιμοποιήσωμε τα λόγια της Αγίας Γραφής, παρ' ότι ελέχθησαν για το μοναδικό πρόσωπο της Παναγίας μας: «Μακαρία η κοιλία η βαστάσασά σε και μαστοί ούς εθήλασας» (Λουκ. κα', 27).

Στην αγκαλιά της μάνας τεχνουργείται η ζωή. Άγια κρατάει στα χέρια της. Ενθυμούμαι όταν υπηρετούσα ως Ιεροκήρυξ στην Αρκαδία, μετά την Θεία Λειτουργία σε κάποιο χωριό, ήλθε να με χαιρετήσῃ μια ευσεβής μητέρα, κρατώντας το παιδί της στα χέρια της. Ήταν δεν ήταν εκείνο τριών ετών. Δείχνοντας στον μικρό την εικόνα της Παναγίας, τον ρώτησα: «Γιά πες μου, ποιά είναι Αυτή?». Καί το μικρό παιδί, με την ψυχή την καθάρια, μου απήντησε: «Η μαμά μου και εγώ». Συγκλονίστηκα στην κυριολεξία. Τέτοια απάντηση από βρέφος; Είναι δυνατόν; Ναί, είναι! Στα μάτια της Παναγίας που βλέπει σπλαχνικά τα παιδιά της, το βρέφος είδε την γλυκύτητα των ματιών της δικής του μάνας. Στο φωτεινό πρόσωπο της Θεοτόκου, είδε το ίλαρό πρόσωπο εκείνης που τον έφερε στον κόσμο. Τα άχραντα χέρια της Παναγίας, τα ταύτισε με τα χέρια της δικής του μητέρας, που προστατευτικά τον αγκάλιαζαν και του προσέφεραν την θαλπωρή της μητρικής αγάπης και στοργής. Άλλα και στού Χριστού την θέση είδε τον εαυτό του. Μικρός ο Κύριος, νηπιάσας για τον άνθρωπο, κρατημένος στα πανάγια χέρια της Θεοτόκου, καλεί τον άνθρωπο να νηπιάσῃ ως προς τα πάθη, να καθαρθῇ: «Εάν μη γένησθε ως τα παιδιά, ου μη εισέλθητε εις την βασιλείαν των ουρανών» (Ματθ. ιη', 3).

Ποτέ μου δεν λησμόνησα αυτή την σκηνή και αυτή την συνομιλία με το άδολο εκείνο

βρέφος. Εκήρυξε στον Ιεροκήρυκα με το δικό του βαθύ, αγγελικό, ουράνιο τρόπο.

Στα χέρια της Παναγίας ενώνεται ο ουρανός με την γη. Εκεί ασπάζεται ο άνθρωπος τον Θεό, και γλυκοφίλει ο Θεός τον άνθρωπο.

Στα χέρια κάθε μάνας λικνίζεται και γαλουχείται η κοινωνία ολόκληρη. Η μάνα κρατάει τις τύχεις της κοινωνίας. Αυτή σφραγίζει με την δική της ιδιότυπη και πρωτότυπη σφραγίδα, του παιδιού της την ψυχή. Αυτή γράφει πάνω στην ολόλευκη, χαριτωμένη, φωτεινή, άγραφη πλάκα του εσωτερικού κόσμου του παιδιού της, γράμματα αγάπης και θεοδίδακτες, θεοστάλακτες γραφές. Αυτή τυπώνει αγγέλους...

Έτσι θέλουμε την μάνα, και αυτό πιστεύομε ότι έκανε και κάνει υπακούοντας στού Θεού τα κελεύσματα, στο μητρικό της ένστικτο για το καλό των παιδιών της, στην κραυγή της κοινωνίας, που είναι κρεμασμένη στα δικά της μητρικά χέρια.

Συγκινούμεθα όταν βλέπωμε τις μανάδες να φέρνουν στον Ιερό Ναό τα παιδιά τους, για να «σαραντίσουν». Ποιός δεν αισθάνεται εκείνη την ώρα το μεγαλείο της δωρεάς και της χάριτος του Θεού; Ο άνθρωπος έγινε -γίνεται - θα γίνεται πάντα, έως της συντελείας του αιώνος συνδημουργός του Θεού. Το παιδί αιφνίνεται στού Ιερέως τα χέρια. «Εκκλησιάζεται ο δούλος του Θεού.... η δούλη του Θεού.... εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος....». Κλαίνε οι γονείς από χαρά. Συναντιούνται της μάνας τα μάτια, με την Παναγίας μας τους γλυκυτάους οφθαλμούς. Ποιός ξέρει πόσα θα πούν οι διύ τους, στην συνέχεια! Πόσους καημούς, πόσους στεναγμούς και πόνους θα πη η μάνα γονατιστή μπροστά στης Παναγίας την μορφή την αγιασμένη! Έχουν την δική τους μυστική γλώσσα οι μανάδες μας, με του Θεού την πανακήρατη Μάνα. Ο δίκαιος Συμεών ο Θεοδόχος, είπε στην Θεομήτορα: «Καί Σού δε αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφαία... (Λουκ. β,35)». Πόσες φορές ρομφαία διέρχεται της κάθε μάνας την καρδιά!

Κάθε ημέρα η μάνα μας οδυνάται, αγωνίζομενη όχι μόνο για μας, αλλά για τον κόσμο όλο, αφού το παιδί της είναι γι' αυτή ο κόσμος ολόκληρος.

Γ' αυτό είπαμε στην αρχή για την κάθε μάνα, ότι είναι «της ζωής υφάντρα-τεχνήτρα-φρουρός».

Σήμερα, παρά ποτέ, έχομε ανάγκη από ΜΑΝΑΔΕΣ. Γυναίκες που να μυρίζουν Χριστό και λιβάνι. Προσωπικότητες υπεύθυνες, που μέσα από τον ουράνιο θεόσδοτο ρόλο τους, θα δώσουν νόημα στην ζωή του κόσμου, ελπίδα και στήριγμα στην κοινωνία.

Κάθε φορά που βλέπω τις μητέρες στην Εκκλησία με τα παιδιά τους, δοξολογώ τον Θεό και μυστικά παρακαλώ γι' αυτές και τα βλαστάρια τους. Ουράνια εικόνα, να βλέπης μπροστά στην Ωραία Πύλη να προσάγουν τα βρέφη να κοινωνίσουν του Σώματος και του Αίματος του Χριστού.

Σ' αυτά τα πρόσωπα των γυναικών τα τόσο γλυκά, τα ευεργετικά του κόσμου, βλέπομε τις μανάδες, που στο παρελθόν αγωνίστηκαν με φτώχεια, ανέχεια, δυσκολίες να χτίσουν σπιτικά και οικογένειες αγιασμένες. Αναγνωρίζουμε τον αγώνα των μητέρων που πύργωσαν στις ψυχές των παιδιών την αλήθεια για τον Θεό και τον άνθρωπο, που έλεγαν πρώτα απ' όλα στα παιδιά τους: «θέλω να γίνης άνθρωπος!...». Δώστε εσείς την ερμηνεία σ' αυτό τον λόγο και είμαι βέβαιος ότι θα κατανοήσετε τι είχαν οι μανάδες αυτές στον νού τους, λέγοντας αυτή την φράση.

Σ' αυτά τα πρόσωπα βλέπομε τις μητέρες, τις γυναίκες που σώσαν και θα σώσουν την Ελλάδα, μέσα από τον αγώνα τους τον αγιασμένο.

Υποκλινόμεθα μπροστά στις ηρωίδες αυτές της ζωής, στις πονεμένες και βασανισμένες για να αναστήσουν τον κόσμο, και ταπεινά φιλώντας

τους το χέρι τις ευχαριστούμε για την προσφορά τους.

Η γιορτή της Υπαπαντής είναι η δική τους ημέρα. Τις προβάλλομε ως παραδείγματα στις σύγχρονες ή και τις μέλλουσες μητέρες, οι οποίες έχουν τον δικό τους δρόμο και κάνουν τον δικό τους αγώνα. Θαυμάζομε και επαινούμε τις σημερινές μητέρες και τις στηρίζομε με τις προσευχές μας και την αγάπη μας την εκδηλουμένη καθ' οιονδήποτε τρόπο. Στις σύγχρονες μητέρες, αλλά και τις μέλλουσες, απευθυνόμεθα με στοργή, με αγάπη πατρική και τους λέμε: «Μην πποείσθε! Αφήσατε την ζωή σας και τα παιδιά σας στού Θεού τα χέρια. Μην κάνετε το λάθος να παρασυρθήτε από τα σύγχρονα απατηλά ρεύματα, που θέλουν την μάνα εξωστρεφή, μακριά από τον άνδρα της, το σπίτι της, τα παιδιά της. Άγια κρατάτε στα χέρια σας. Θησαυρό στην αγκαλιά σας βαστάζετε. Δώρο Θεού κατέχετε. Δώστε τον εαυτό σας για να τεχνουργήσετε, ο,τι καλύτερο σας έχει εμπιστευθή ο Θεός. Τον παράδεισο επί της γης. Μην παρασύρεσθε από τις σύγχρονες σειρήνες, που θέλουν μια κοινωνία διαλελυμένη, σάπια, γεμάτη στό τέλος με πόνο και δάκρυα. Η ομορφιά της ζωής βρίσκεται στον αγώνα...»

Μανάδες ευλογημένες, αν κάποιες από σας νοιώσατε πίκρα από τα παιδιά σας τα ίδια, γιατί κάπου παραπάτησαν, λησμόνησαν... μη λυπήσθε. Θα έλθη η ώρα που θα απολαύσετε την μεγάλη στιγμή. Μοναδική... Χάρισμα δικό σας... Από το παιδί σας... Κυρίως όμως από τον Θεό.

Η παρακάτω ιστορία από το βίο των Νεομαρτύρων, πολύ θα σας ενισχύση.

-Ξεκίνησε ο εξωμό

Α'

Η Ενορία είναι ένας πολύ παλιός θεσμός της Εκκλησίας. Την αρχή του πρέπει να αναζητήσουμε στους Αποστολικούς χρόνους, διότι η πρώτη Εκκλησία δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μία Ενορία οργανωμένη στα Ιεροσόλυμα. Η ρητή παραγγελία του Αποστόλου Παύλου προς τον Τίτο «Ινα καταστήσῃ κατά πόλιν πρεσβυτέρους» (Τιτ. α 5), ήταν εντολή για οργάνωση χριστιανικών κοινοτήτων, δηλαδή Ενοριών.

Όταν οι πιστοί μιας πόλεως πλήθαιναν τόσο πολύ, ώστε να μη μπορούν να συγκεντρώνονται δόλι μαζί ως μία κοινότητα, τότε σχηματίζονται στην πόλη εκείνη περισσότερες κοινότητες ή Ενορίες με δικούς τους πρεσβυτέρους και διακόνους κάθε

μία, κάτω από τη γενική εποπτεία του Επισκόπου της πόλεως και αργότερα της περιοχής.

Έτσι, από την αρχική Ενορία που περιλάμβανε την πρώτη Εκκλησία, την Εκκλησία των Ιεροσόλυμων, ξεπήδησαν σαν κλάδος από ένα κορμό οι νεότερες τοπικές Εκκλησίες με τις επιμέρους Ενορίες τους, που όλες μαζί συναποτελούν τη μία Καθολική Εκκλησία του Χριστού.

Η Καθολική όμως Εκκλησία του Χριστού δε βρίσκεται μόνο στο σύνολο των επιμέρους Ενοριών, αλλά είναι παρούσα ολόκληρη και στην πιο μικρή Ενορία του τελευταίου χωριού, αφού και εκεί υπάρχουν τα βασικά στοιχεία που συνιστούν την Καθολική Εκκλησία, δηλ.: οι πιστοί, η χριστιανική αλήθεια και ο ίδιος ο Χριστός, σύμφωνα με τη διαβεβαίωση του αγίου Ιωνάτιου Αντιοχείας που γράφει στους Σμυρναίους (8,2): «όπου αν ή Χριστός Ιησούς, εκεί η Καθολική Εκκλησία». Επομένως η Ενορία είναι μικρογραφία της όλης Εκκλησίας. Γ' αυτό πρέπει να επιτελεί το όλο έργο της Εκκλησίας.

Κέντρο της Ενοριακής ζωής ήταν και είναι ο ναός της Ενορίας, του οποίου φέρει και το όνομα. Αυτός δεν είναι μόνο το κέντρο της λατρείας της Ενορίας, αλλά και το κέντρο της διδακτικής, φιλανθρωπικής και της καθόλου κοινωνικής της δράσεως.

Υπεύθυνος ηγέτης, πρωτεργάτης, καθοδηγητής, εμπνευστής και οργανωτής της Ενοριακής ζωής είναι ο πνευματικός πατέρας ή Γέροντας, όπως ονομάστηκε αργότερα, ο οποίος συμπίπτει με τον κληρικό (εφημέριο) του ενοριακού νοιού. Τελώντας αυτός υπό την εποπτεία του οικείου Επισκόπου και ενεργώντας στο όνομα Εκείνου μπορεί και οφείλει, ως προς τα επιμέρους, να αναζητεί συνεργάτες και να εξασφαλίζει βοήθεια από κατάλληλα πρόσωπα της Ενορίας.

Γύρω από τον πνευματικό πατέρα, τον αγιοπνευματικά φωτισμένο άνθρωπο, και όχι απλώς «θηθικό» ή πεπαιδευμένο (πρέπει να) μαζεύονται τα πνευματικά του τέκνα. Ο πνευματικός πατέρας δεν είναι ένας απλός διδάσκαλος ή παιδαγωγός, αλλά αυτός που αναγεννά τον άνθρωπο. Αυτό υπογραμματίζει ο Απ. Παύλος στους Κορινθίους: «Εάν γαρ μυρίους παιδαγωγούς έχητε εν Χριστώ, αλλ' ου πολλούς πατέρας, εν γαρ Χριστώ Ιησού δια του Ευαγγελίου εγώ υμάς εγέννησα» (Α' Κυρ. 4,15).

Η συμμετοχή μας στην ενοριακή ζωή απαιτεί αφενός μεν την ύπαρξη τέτοιων πνευματικών πατέρων, αφετέρου δε την αποδέσμευσή μας από τα οποιαδήποτε δεσμά με τον κόσμο.

Η συγκρότηση της Ενορίας γίνεται με ένα και μοναδικό στόχο: Τη θέωση των μελών της. Αυτός ο στόχος μένει στους αιώνες αμετάθετος και αμετάβλητος. Κάθε μεταβολή του στόχου σημαίνει αυτόματα αλλοτρίωση της ενορίας και έκπτωσή της σε μια ομαδοποίηση (π.χ. σύλλογο, σωματείο κλπ), που χάνει το χαρακτήρα της Εκκλησίας.

Αποστολή της ενορίας είναι να γίνει «εργαστήριον αγιότητος και ιατρείον πνευματικόν», για να καταστήσει τους ενορίτες πολίτες της ουράνιας (Ακτιστής) θείας Βασιλείας. Να γίνει δηλαδή εργαστήριο σωτηρίας, στήθος κατά της φθοράς, του θανάτου και της αμαρτίας, κολυμβήθρα αναγεννήσεως και αναστάσεως, χώρος αναπλάσεως και ανακαίνισεως της όλης ζωής των πιστών.

Στο σώμα του Χριστού (και συνεπώς στη ζωή της Ενορίας) εντάσσεται κάθε άνθρωπος, για να θεραπευθεί. Η θεραπεία από την αρρώστια της πτώσεως, η κάθαρση του νου από φθοροποιούς λογισμούς και της καρδιάς από πάθη, καθώς και η πνευματική απο-

κατάσταση του ανθρώπου μέσα στο πνευματικό ιατρείο της Ενορίας πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα και η κύρια επιδιώξη των μελών της Ενορίας. Τα υπόλοιπα, όπως η άσκηση κοινωνικού έργου, οι φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, οι διάφορες τελετές, και τα συναφή θα πρέπει να είναι ενταγμένα στη συνεχή προσπάθεια για πνευματική ολοκλήρωση και φυσικού καρπού της κοινωνίας με την Άκτιστη θεία Χάρη. Επομένως μόνο ο συνδυασμός πνευματικότητος και κοινωνικότητας σε μια αδιά-

σε νοσηλευτικά ιδρύματα της πόλεως μας είναι μία άλλη πτυχή της αλληλεγγύης της Ενορίας προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο.

3. Παρέχοντας η Ενορία δημιουργικές διεξόδους στα παιδιά με την βιβλιοθήκη που συντηρεί, την οργάνωση εορταστικών εκδηλώσεων επί ευκαιρία εθνικών και θρησκευτικών εορτών, με τη διδασκαλία χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, με τη συγκρότηση βιζαντινής και ευρωπαϊκής χωρδίας, επιτυγχάνει να τα κρατήσει σε χώρους πνευματικής καλλιέργειας και μακριά από φθοροποιές συναναστροφές και επιδράσεις.

4. Η οργάνωση επισκέψεων των ενοριτών σε πνευματικούς χώρους, τόσο της πατρίδας μας (Παναγία Φανερωμένη Λευκάδας, Μεγαλόχαρη

Η ΕΝΟΡΙΑ ΩΣ ΖΩΝΤΑΝΟ ΚΥΤΤΑΡΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

σπαστη ενότητα ζωής θα κάνει την Ενορία ζωντανό κύτταρο της Εκκλησίας.

Β'

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΖΩΝΤΑΝΗ ΕΝΟΡΙΑ

Η αίσθηση του πνεύματος της κοινότητας, που επικρατούσε στις ολιγάνθρωπες ενορίες του παλιού καιρού, είναι δύσκολο σήμερα να το συναντήσει κανείς στις μεγαλουπόλεις, όπου μία ενορία μπορεί να αριθμεί πολλές χιλιάδες μελών, που τις περισσότερες φορές είναι άγνωστα μεταξύ τους και είναι μόνο τυπικά και όχι ουσιαστικά μέλη της. Επιπλέον η ψυχική απομόνωση του σημερινού ανθρώπου, ο εγκλωβισμός του σε πανύψηλες πολυκατοικίες, ο αγχώδης ρυθμός της ζωής του και το γενικότερο πνεύμα εκκοσμίκευσης κρατούν μακριά τον έναν από τον άλλο. Έτσι, ενώ μειώνεται διαρκώς η απόσταση που μας χωρίζει από τον συνάνθρωπο, ο άλλος παραμένει ξένος, άγνωστος και ψυχικά μόνος.

Παρ' όλα αυτά η συναντότητα ικανοποίησης της ψυχικής ανάγκης για αληθινή κοινωνία με τον άλλο παρέχεται και σήμερα μέσα στην εκκλησιαστική κοινότητα, την Ενορία. Υπάρχουν ενορίες, και είναι πολλές, και στη Μητρόπολη μας, που βιώνουν την εσχατολογική αυτοσυνειδησία της Ορθοδοξίας στη σημερινή ιστορική πραγματικότητα και διακρατούν τη συνέχεια της παροντοποιώντας την παράδοση. Το έργο τους το βλέπουμε, το παρακολουθούμε στον ημέρσιο, περιοδικό και ηλεκτρονικό Τύπο, το ζώμε. Είναι αιδύνατο όμως να το θίξουμε, έστω και επιγραμματικά εδώ. Γ' αυτό περιορίζόμαστε να αναφερθούμε, και πάλι συνοπτικά, στο έργο μιας ενορίας, της ενορίας Παναγίας Αλεξιωτίσσης, που γνωρίζουμε από κοντά.

Η Παναγία Αλεξιωτίσσα, μετόχη της Μονής Γηροκομείου έγινε ενοριακός ναός τον Ιανουάριο του 1713 με κοιμητήριο δίπλα, για τους ανθρώπους των συνοικιών Καντριάννικων και Παγώνας, που θα φεύγουν από τον κόσμο αυτό.

Από την εποχή εκείνη μέχρι σήμερα, η Ενορία αυτή έχει να παρουσιάσει πλουσιότατο έργο. Οι ιερείς που υπηρέτησαν και υπηρετούν ως εφημέριοι στο ναό της Παναγίας της Αλεξιωτίσσης, συνεπικουρούμενοι και από το υπόλοιπο προσωπικό του ναού (Ιεροψάλτες, Επιτρόπους κλπ), επιτέλεσαν και επιτελούν αξιόλογο και πολύτιμο πνευματικό, κοινωνικό και εξωραϊστικό έργο:

1. Η καθημερινή τέλεση των προβλεπόμενων ακούσιων, το απογευματινό εβδομαδιαίο κήρυγμα σε κύκλῳ κυριών της Ενορίας, η λειτουργία Κατηχητικών Σχολείων για όλες τις ηλικίες των παιδιών, η συγκρότηση νεανικών χριστιανικών ομάδων, η τέλεση παρακλήσων στο νεοίδρυμένο παρεκκλήσιο της Αγίας Αννής, ειδικά για τις παντρεμένες γυναίκες που δεν έχουν ακόμη αποκτήσει παιδί, ενώ διακαώς το επιθυμούν, αποβλέπουν στη σπήλιξ των ενοριτών, στην πνευματική τους καλλιέργεια και αναγέννηση και στην αναζωόρωση της ελπίδας μέσα τους. Είναι άξιο υπογράμμισης, το γεγονός ότι πεντάδα νέων που προήλθαν από το Κ.Σ. της Ενορίας μετά τις σπουδές τους έγιναν κληρικοί.

2. Σημαντικότατο είναι και το έργο αλληλεγγύης και σπίριξης των ενδεών της Ενορίας που επιτελείται, στους δύσκολους καιρούς που περνούμε, με τις άοκνες προστάσεις των κυριών του Φιλοπτώχου. Η λειτουργία τράπεζας τροφίμων και η παροχή συσσιτίου σε άπορους έρχεται να καλύψει άμεσες ανάγκες ενοριτών.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΑ ΤΟΥC ΛΙΩΝΕC

Η μουσική είναι η παγκόσμια γλώσσα, με την οποία ο άνθρωπος φανερώνει τον εσωτερικό του κόσμο και μεταδίδει τις ψυχικές του διαθέσεις, τα ιδιαίτερα και τους πόθους του. Επειδή στον άνθρωπο είναι έμφυτο το θρησκευτικό συναίσθημα, φυσικό ήταν να αισθανθεί την ανάγκη να εκφράσει και να εξυπηρετήσει αυτό με το άσμα, δηλαδή την μουσική. Ως εκ τούτου, η μουσική ανέκαθεν επένδυσε και θρησκευτικές έννοιες. Έτσι διαμορφώθηκε το θρησκευτικό άσμα, δηλαδή ο ύμνος.

Ευνόητον είναι ότι αρχικά ο θρησκευτικός ύμνος ήταν απλός και άτεχνος ως προς τον στίχο αλλά και το μέλος. Συν τω χρόνω, το άσμα αναπτύσσεται σε ιδιαίτερη τέχνη και επιστήμη, ιδιαίτερα στην Αρχαία Ελλάδα και παίρνει το όνομα «Μουσική». Η Μουσική στην αρχαία Ελλάδα ήταν μαζί με την Φιλοσοφία και τα Μαθηματικά οι τρεις βασικές επιστήμες. Την καλλιέργεια της μουσικής την συντάμε σε όλους τους λαούς, όπου εξ αρχής αυτή έλαβε σημαντική θέση στην θρησκεία και την λατρεία. Ο Πλούταρχος μαρτυρεί τη χρήση της μουσικής για θρησκευτικούς λόγους. Θρησκευτικά άσματα χρησιμοποιούσαν στην λατρεία των Θεών Απόλλωνα και Διονύσου. Η μουσική των Αρχαίων Ελλήνων διαδόθηκε ευρύτατα στην περιοχή της Μεσογείου και της Ασίας με τις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των διαδόχων του, μαζί με την διάδοση της γλώσσας μας και του Ελληνικού πολιτισμού γενικότερα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, διαμορφώθηκε πάνω στις βάσεις της Αρχαίας Ελληνικής μουσικής και η μουσική των Ρωμαίων και η μουσική της Ανατολής.

Έτσι έχουν τα πράγματα με την εξάπλωση της Αρχαίας Ελληνικής μουσικής, μέχρις ότου εμφανίζεται μέσα στους κόλπους του Ιουδαϊσμού ο Χριστιανισμός, σαν νέα αυτοτελής θρησκεία, με νέες αρχές και διδασκαλίες, με νέα λατρεία και τελετές. Αμέσως η νέα θρησκεία αναγνώρισε την χρησιμότητα του θρησκευτικού άσματος. Η Αγία Γραφή αναφέρει ότι οι πρώτοι Χριστιανοί, σε κοινές συνάξεις αλλά και κατ' ίδιαν, χρησιμοποιούσαν την ιερά υμνωδία. Χαρακτηριστική είναι η προτροπή του Αποστόλου Παύλου: «Άλλα πληρούσθε εν Πνεύματι, λαλούντες εσυτοί φωλιούς και ύμνους και ωδαίς πνευματικές, ἀδοντες και ψάλλοντες». Γρήγορα διαδόθηκε το Ευαγγέλιο στις χώρες της Μεσογείου και της Ανατολής, όπου κυριαρχούσε ο Ελληνικός πολιτισμός, δηλαδή η Ελληνική γλώσσα και η μουσική των Ελλήνων. Επομένως, δεν ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθεί άλλη μουσική πλην της Ελληνικής στη θρησκευτική Υμνολογία των Χριστιανών. Θεωρείται βέβαιο ότι από τον 1^ο αιώνα μ.Χ., η Εκκλησία του Χριστού κάνει χρήση της Ελληνικής μουσικής στη λατρεία της, η οποία όμως ήταν ανάγκη να υποστεί την απαιτούμενη διαμόρφωση, ώστε να προσαρμοστεί στο σεμνό περιβάλλον της εν πνεύματι Χριστιανικής λατρείας.

Κατά τους τρεις πρώτους αιώνες μ.Χ., λογω των διαγώμων, η λατρεία τελείται μυστικά, οπότε και η Εκκλησιαστική μουσική παραμένει απλή, χωρίς να εντυπωσιάζει. Φαίνεται ότι κινείται στα πλαίσια της εμπειρούς ανάγνωσης, όπως περίπου λέμε σήμερα στις ακολουθίες το Ευαγγέλιο. Τότε, όλοι οι παρόντες Χριστιανοί στη Θεία λατρεία, έφαλλαν τους ύμνους, οι οποίοι ήταν απλοί και εύκολοι. Καθώς όμως το πλήθος μεγάλων, η υμνωδία γινόταν άτακτη και θορυβώδης, οπότε ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος καθιερώνει την τάξη των ιεροψαλτών και των δύο χορών, που αυτοί μόνον ψάλλουν από δω και πέρα αντιφωνικά.

Αφ' όπου ο Μέγας Κωνσταντίνος κυριάρχησε και ανέδειξε την Κωνσταντινούπολη σαν πρωτεύουσα, η Χριστιανική Εκκλησία, όχι μόνο βρήκε ειρήνη, αλλά απέκτησε και προστασία και υποστήριξε εκ μέρους του κράτους. Η λατρεία τελείται πλέον μέσα σε καινούργιους, περικαλλείς ναούς με λαμπτήρα, οπότε φυσικό ήταν να καλλιεργηθεί και η Εκκλησιαστική υμνωδία με επιμέλεια, σημειώνοντας τεράστια εξέλιξη. Έτσι, συν τω χρόνω, διαμορφώνεται ένα πλήρες σύστημα μουσικής, θεμελιωμένο στις βάσεις της Αρχαίας Ελληνικής μουσικής, αφιερωμένης στην υπηρεσία της Θείας λατρείας. Τούτο το μουσικό σύστημα, λόγω του τόπου στον οποίο αναπτύχθηκε, δηλαδή το Βυζάντιο, ονομάστηκε BYZANTINΗ ΜΟΥΣΙΚΗ. Κατά την περίοδο λοιπόν της αικής του Βυζαντίου, το υμνολόγιο της Εκκλησίας εμπλουτίζεται με νέους ύμνους, στους οποίους η Βυζαντινή μουσική δίνει την κατάλληλη έκφραση και έτσι η φτωχή αρχικά Χριστιανική

Του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ
Καθηγητού Βυζαντινής Μουσικής
Πρωτοψάλτου Ι. Ν. Αγ. Σοφίας
Πατρών
Χοράρχου Βυζαντινής –
Παραδοσιακής Χορωδίας
«ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΩΚΑΕΥΣ»

Υμνωδία γίνεται περίτεχνη, συνθετότερη και τεχνικότερη.

Και ερχόμαστε τώρα στα μέσα του 7^{ου} μ.Χ. αιώνα, σημαντικού για την Βυζαντινή μουσική, όπου έχουμε την εμφάνιση του Αγίου Ιωάννου του Δαμιασκηνού, ενός από τους μεγάλους Πατέρες της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Θεολόγου, Φιλοσόφου, Υμνογράφου και Μουσικού. Σήμερα θεωρείται ως ο μεγαλύτερος διαμορφωτής της Βυζαντινής, Εκκλησιαστικής μουσικής, αφού έγραψε θεωρητικό βιβλίο και πλήρη έκθεση των οκτώ ήχων. Για να εφαρμόσει δε τη θεωρία, έγραψε και μελοποίησε την Οκτώχο, βιβλίο μουσικό κεφαλαιώδες, που χρησιμοποιείται και σήμερα στην Εκκλησία μας. Ο Δαμασκηνός εργάστηκε και για την σημειογραφία της Βυζαντινής μουσικής, άρα θεωρούμε ότι έθεσε τις βάσεις της γνήσιας, σεμνής, Εκκλησιαστικής Μουσικής μας Παράδοσης, απαλλαγμένης από ακατάλληλα και άσεμνα μουσικά μέλη.

Την περίοδο από τον 7^ο μ.Χ. αιώνα έως την άλωση της Πόλης, το 1453, μεγάλοι μουσικοί και υμνογράφοι πλούτισαν με τα έργα τους την Βυζαντινή υμνογραφία. Αναφέρουμε τον Κοσμά τον Μελαδό του 7^{ου} μ.Χ. αιώνα, τους Αυτοκράτορες Θεόφιλο και Λέοντα τον Σοφό, τον μαΐστορα Ιωάννη τον Κουκούζηλη, τους Πρωτοψάλτες του 12^{ου} μ.Χ. αιώνα Ξένο τον Κορώνη και Ιωάννη τον Κλαδά. Μετά την άλωση της Πόλης, το Έθνος διέρχεται δοκιμασία από τον κατακτητή. Εν τούτοις διατήρησε την πίστη του, την γλώσσα του, αλλά και την Εκκλησιαστική Βυζαντινή μουσική. Προφανώς η σκλαβιά ανέκοψε την πρόσδοτη της Βυζαντινής Μουσικής Τέχνης, αλλά παρ' όλα αυτά, δεν έλειψαν και μετά την άλωση μεγάλοι Μουσικοί, που διατήρησαν την συνέχεια της Βυζαντινής Μουσικής Παράδοσης.

Κατά τον 17^ο και 18^ο μ.Χ. αιώνα, σταθμούς στην Βυζαντινή μελοποιεία έχουμε, την εφεύρεση της νέας σημειολογίας που χρησιμοποιούμε μέχρι σήμερα, με θεμελιωτή τον Πέτρο τον Πελοποννήσιο, Λαμπτήριο τόπο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, ο οποίος μετέγραψε, σε χιλιάδες σελίδες, τα αρχαία μέλη στη νέα σημειολογία. Από το 1800 και μετά, εκατοντάδες Πρωτοψάλτες και Λαμπτήριοι στην Κωνσταντινούπολη και γενικά στο χώρο της Μικράς Ασίας, ελάμπουν τα ιερά αναλόγια, αφήνοντας σε μας μουσικούς θησαυρούς ανεκτίμητης αξίας. Παράλληλα, η Βυζαντινή μουσική, με την πάροδο των ετών, διδάχθηκε και στην υπόλοιπη Ελλάδα, τα νησιά του Αιγαίου, τη Κρήτη, τη Μακεδονία και την Πελοπόννησο από ικανότατους Διδασκάλους της Πόλης, που μετοίκησαν στον Ελλαδικό χώρο για να ανακόψουν την προσπάθεια των Βαυαρών – μετά την απελευθέρωση – να εξευρωπαΐσουν την Εκκλησιαστική Μουσική στην Αθήνα.

Η Βυζαντινή μουσική είναι Τέχνη και σαν Τέχνη είναι αυτοτελής αξία. Έχει σταθερότητα ως προς το ίθος, εξελίσσεται ως προς το ύφος και την τεχνική. Είναι το μέσον και όχι ο σκοπός στη Θεία λατρεία. Είναι το μέσον για να περάσει ο Λόγος και να γεννηθεί μέσα μας θρησκευτικά κατάνυξη. Γι' αυτό ακριβώς είναι απέριττη, απλή, σοβαρή και συνεπής στην Αρχαία Ελληνική καταγωγή της. Η Βυζαντινή μουσική είναι φωνητική μουσική, χορικό άσμα, απαλλαγμένο από την χρήση οργάνων, με καταβολές και ρίζες στην Αρχαία Ελληνική μουσική, τη μουσική που θεμελίωσαν ο Πιθαγόρας, ο Ευκλείδης, ο Αριστοτέλης, προ πάντων δε ο μέγας μουσικός της Αρχαίας Ελληνικής μουσικής, ο Αριστόδενος ο Ταραντίνος. Η Βυζαντινή μουσική είναι Ελληνική μουσική και όχι ανατολική μουσική ή Αραβοπέρσικη, όπως διατείνονται κάποιοι. Διαθέτει ανεξάντλητο μουσικό πλούτο, που αποδίδεται μονοφωνικά από χορό ιεροψαλτών, με μόνη εναρμόνιση το ισοκράτημα.

Αυτή τη μουσική μας κληρονομιά προσπαθούμε να διατηρήσουμε και να διαδώσουμε, μέσα στη δύσκολη εποχή της γενικής αλλοτρίωσης που ζούμε. Είμαστε ο μοναδικός λαός παγκοσμίως που έχει δική του μουσική σημειογραφία και πασχίζουμε να διατηρήσουμε ένα μοναδικό μουσικό θησαυρό, που θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία μας, παράλληλα με την Ευρωπαϊκή μουσική. Όσο και αν προσπαθούμε να αλλοτριώσουμε την Ελληνική μουσική, δηλαδή την Βυζαντινή Εκκλησιαστική μουσική και τον άλλο κορμό της Ελληνικής μουσικής, το Δημοτικό τραγούδι με ξενόφερτα ακούσματα, εμείς οι ψαλτάδες, όπως μας αποκαλεί

Η προσωπικότητα του αγίου Συμεών του Θεοδόχου

"Νυν απολύεις τον δούλον σου, δέσποτα..." (Λουκ. 2, 29)

Χριστιανοί μου,
Τα κύρια πρόσωπα που έλαβαν μέρος στην εορτή της Υπαπαντής του Κυρίου ήταν το Βρέφος Ιησούς, η Παναγία Μητέρα Του, η Θεοτόκος, ο προστάτης και μνήστωρ Ιωσήφ και ο αγιος Συμεώνος ο Θεοδόχος.

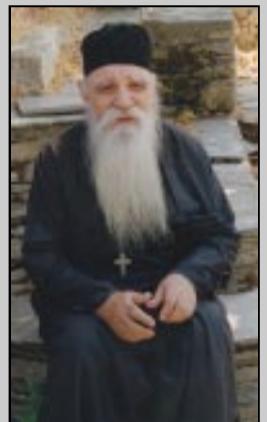
Εμείς θα σταθούμε λίγο περισσότερο στο πρόσωπο του αγίου Συμεών, που ήταν, όπως μας λέει το Ευαγγέλιο, «δίκαιος και ευλαβής» (Λουκ. 2, 25) και «προσδεχόμενος παράκλησιν του Ισραήλ» (Λουκ. 2, 25). Δηλαδή ήταν αυτός, που περίμενε να έλθῃ η λύτρωσις και η παρηγορία στον λαό του Ισραήλ με την έλευση του Χριστού, όπως το προέλεγαν οι προφητείες. Γάιτο και αξιώθηκε να προϋπαντίσῃ τον Χριστό, να Τον κρατήσῃ με τα χέρια του στην αγκαλιά του και να Τον αναγνωρίσῃ με τη δύναμι και την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος λέγοντας αυτό που σήμερα λέγει ο ιερεύς στο τέλος του Εσπερινού και στο τέλος της Ευχαριστίας της Θείας Μεταλήψεως:

“Νυν απολύεις τον δούλον Σου, δέσποτα, κατά το ρήμα σου εν ειρήνη, ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου, ο ητοίμασας κατά πρόσωπον πάντων των λαών, φως εις αποκάλυψιν εθνών και δόξαν λαού σου Ισραήλ” (στ. 29 - 32), που με απλά λόγια σημαίνει τα εξής:

“Τώρα, Δέσποτα, μπορείς να αφήσης τον δούλο Σου να πεθάνη ειρηνικά, συμφωνα με τον λόγο Σου, γιατί τα μάτια μου είδαν τον Χριστό που θα φέ-

ρη την σωτηρία, την οποία ο Συ ετοίμασε για να την δούν όλοι οι λαοί, ένα φως δηλαδή που θα είναι αποκάλυψις για τα έθνη και δόξα για τον λαό Σου Ισραήλ.”

Για να μπορή όμως να πάρειν κάποιος «πληρο-

Του
Πρωτοπρεσβυτέρου
π. Στεφάνου
Αναγνωστοπούλου

φορίες», όπως ο αγιος Συμεών, δηλαδή να κατευθύνεται και να διδάσκεται απ' ευθείας από τον Θεό, αυτό σημαίνει ότι πραγματικά μέσα του έχει το Άγιον Πνεύμα.

Άλλωστε, κανένας δεν θα μπορούσε να διακρίνη την Θεότητα στο Βρέφος Ιησούς και ούτε πολύ περισσότερο θα μπορούσε να Το κρατήσῃ στην αγκαλιά του, χωρίς πνευματικές δυνάμεις, χωρίς δηλαδή να ενισχύεται και να φωτίζεται από τη δύναμι, την Χάρι και την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος.

Ο μέγας Αθανάσιος πλέκοντας ένα θαυμάσιο ε-

γκώμιο του αγίου Συμεών του Θεοδόχου, λέγει τα εξής χαρακτηριστικά:

«Ο αγιος φανομενικά πάταν άνθρωπος αλλά πνευματικά υπεράνθρωπος. Κατά την ουσία ήταν άνθρωπος και κατά το πνεύμα υπερουράνιος.

“Ως προς την φύσι ήταν άνθρωπος θνητός, αλλά ως προς την αρετή άγγελος. Η αισθητή του κατοικία ήταν η κάτω Ιερουσαλήμ, η πνευματική του ομώνυμη μητρόπολης ήταν άνω Ιερουσαλήμ.”

Και καταλήγει λέγοντας ότι όχι μόνο ήταν ανώτερος όλων των ανθρώπων της εποχής του, αλλά ήταν και υπέρτερος και αυτών των αγγέλων.

Ο δε μέγας Βασίλειος μας λέγει Κάτι πολύ ωραίο, θαυμαστό και αξιοπρόσεκτο. Ο αγιος Συμεών - λέγει - διά του Αγίου Πνεύματος ανεγγνώρισε και ειδε την Θεότητα του Ιησού Χριστού “ώστερ φως διά υαλίνων υμένων, διά του ανθρωπίνου σωματού”. Πού σημαίνει: Όπως εμείς μέσα από τα παράθυρα βλέπουμε το φως που εισέρχεται και υπάρχει μέσα στο σπίτι ή όπως από τις γυαλίνες λαμπες βλέπουμε το φως που καίει, έτσι και οι καθαροί στην καρδιά, διά του Χριστού βλέπουν το φως της Θεότητος, αυτό, που για τους άλλους, τους μη καθαρούς είναι τελεών αγνωστο και αθέατο.

Διότι το Άγιον Πνεύμα δεν αποκαλύπτει τα μυστήρια Του σε ανθρώπους ακαθάρτους και αμαρτωλούς, βρωμικους και θεομάχους, αλλά στους κε-

χαριτωμένους.

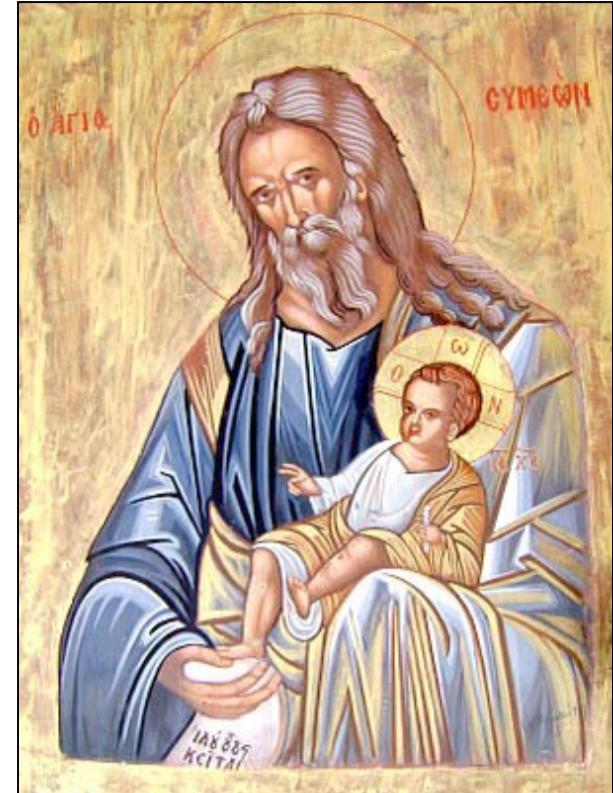
Σύμφωνα με τους Πατέρες της Εκκλησίας, πολλές φορές τέτοια βιώματα πνευματικής φωτοχυσίας ή εσωτερικού πνευματικού θάμβους συμβαίνουν - ίδιατερα κατά την Θεία Κοινωνία - σε όσες ψυχές διακρίνονται από γνήσιο ταπεινό φρόνημα, από απλή, δυνατή και φλογερή πίστη, από καθαρότητα στους λογισμούς και στις σκέψεις τους (ακόμα και στις κινήσεις του σωματος, στα μάτια, στην γλώσσα και στα αυτιά), από άκρα υπομονή και άλλα πολλά.

Σε άλλους πάλι χαρίζονται γεύσεις αθανασίας και οσμή πνευματικής ευωδίας, ενώ υπάρχουν κι εκείνοι που έχουν ακόμα και φωτοφόρες κινήσεις μαζί με τους ανεκλάλητους ανασασμούς του Αγίου Πνεύματος μέσα στην καρδιά τους.

Αυτά συμβαίνουν! Είναι ορθόδοξα βιώματα, τα οποία εύχομαι όλοι μας να μπορέσουμε κάποτε να τα απολαύσουμε! Αυτες οι αγιοπνευματικές εμπειρίες θα μας στερεώσουν την αναιμική μας πίστη, ώστε στους δύσκολους καιρούς που έρχονται να αξιωθούμε της ομολογίας ακόμα και αυτού του μαρτυρίου.

Χριστιανοί μου,
Ο Γεώργιος Νικομηδείας λέγει ότι το Άγιον Πνεύμα έγινε το αρμα εκείνο, που μετέφερε τον άγιο Συμεών από το σπίτι του στον Ναό.

Και αυτό δεν είναι παράδοξο φαινόμενο. Συμβαίνει πολύ συχνά στους αγίους ανθρώπους να μεταφέρωνται από τόπου σε τό-

πο σαν αστραπή.

Αυτό δε το Άγιον Πνεύμα είναι που φέρνει και όλους εμας στην Εκκλησία! Βέβαια, συνεργάζομε πάντοτε με την καλή μας θέλησι και προσέρευση για να μας προσφέρει εν συνεχείᾳ το μέγιστον Αγαθόν, το Άγιον Ποτήριον.

Έτσι όλοι μας πάρουμε τον Χριστό όχι στα χέρια μας, όχι στην αγκαλιά μας, αλλά στα χελύ μας, στο στόμα μας, για να ζήσουμε εν Αυτώ και Αυτός εν ημίν!

Γ' αυτό πηγαίνουμε στην Εκκλησία! Γιά να ζήσουμε Χριστόν τον αληθινόν Θεόν ημών και να γεμίσουμε με πίστη και με υπομονή, που θα μας δώ-

σει την δύναμι εν συνεχείᾳ να έχουμε αγάπη μεταξύ μας, συμπόνια, συντρέξιμο, αλληλομακροθυμία, αλληλοσυμπαράσταση, αλληλοβοήθεια.

“Νυν απολύεις τον δούλον Σου, δέσποτα...”. Μακάρι κάθε φορά που κοινωνούμε των αχράντων Μυστηρίων να μπορούμε να λεμε κι εμεις: **“Τώρα, Θεέ μου, πάρε με. Είμαι έτοιμος. Σε έχω μέσα μου, κυβερνήτη κι Εσύ με έχεις μέσα Σου. Οδήγησέ με λοιπόν μέχρι τον θρόνο Σου!”**

Χριστιανοί μου,
Άραγε ειμαστε έτοιμοι στο πουμε αυτό; Το εύχομαι σε όλους σας και να το εύχεσθε κι εσείς σε μένα. Αμην.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΥ
ΠΑΤΡΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στο Παρεκκλήσιο του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου του Επισκοπέου Πατρών τελούνται οι εξής Ακολουθίες:

1. Κάθε Κυριακή Όρθρος-Θεία Λειτουργία, 7.00-10.00.

2. Κάθε Δευτέρα απόγευμα και ώρα 18.00, Ιερά Παράκληση

προς τον Άγιο Ιερομάρτυρα Εφραίμ της Νέας Μάκρης και τίθεται εις προσκύνην απότιμημα του Ιερού του Λειψάνου, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου.

3. Κάθε Τετάρτη, ώρα 19.00 τελείται Ιερά Παράκληση, προς την Υπεραγία Θεοτόκο και Ιερό Ευχέλαιο.

Εκ της Ιεράς Μητροπόλεως

Νέα από την Ιερά Μητρόπολη Ναυπάκτου και Άγ. Βλασίου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Εορτή των Τριών Ιεραρχών στην Ναύπακτο

Στις 30 Ιανουαρίου ε.ε. εορτάσθηκε στην Ναύπακτο η εορτή των Τριών Ιεραρχών, κατά την οποία το πρωΐ εκκλησιάσθηκαν οι καθηγητές και οι μαθητές και εκφωνήθηκαν σχετικοί πανηγυρικοί λόγοι από εκπαιδευτικούς. Το δε απόγευμα πραγματοποιήθηκε η καθειρωμένη εκδήλωση της Ιεράς Μητροπόλεως για τους Εκπαιδευτικούς της Επαρχίας μας με ομιλητή τον Σεβ. Μητροπολίτη κ. Ιερόθεο και θέμα: «Ο αιώνας των Τριών Ιεραρχών ας ο Χρυσούς αιώνας της Εκκλησίας». Ο Μητροπολίτης ανέπτυξε το θέμα με πληρότητα, στην συνέχεια ακολούθησε συζήτηση και προσφέρθηκε κέρασμα.

Δυστυχώς, την μεγάλη αυτή ημέρα της Εκκλησίας και της Παιδείας, επέλεξε να βεβηλώσῃ μια μικρή ομάδα οπαδών της πρώην Ιεράς Μητροπόλεως, η οποία συγκεντρώθηκε έξω από την αίθουσα και αποδοκίμαζε όσους εισέρχονταν, και με τηλεβόλα, σφυρίχτες και συνθήματα προσπαθούσε να καλύψῃ την ομιλία του Μητροπολίτου και να παρεμποδίσῃ την όλη εκδήλωση.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ ΜΕ ΟΜΙΛΗΤΗ ΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΤΡΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ

Με την δέουσα λαμπρότητα εορτάσθη στο Πανεπιστήμιο Πατρών η εορτή των Τριών μεγάλων Φωστήρων και Διδασκάλων της Οικουμένης, Αγίων Ιεραρχών Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Ο Σεβασμιώτατος εχοροοστάτησε στον πανηγυρικό Εσπερινό, στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό των Τριών Ιεραρχών του Πανεπιστημίου, στον οποίο συμμετείχαν πλήθος Καθηγητών και Φοιτητών αλλά και πλήθος λαού από την Πάτρα.

Ο Σεβασμιώτατος προεχείρισε Αρχιμανδρίτην τον ευλαβέστατον π. Ανδρέα Σπυρόπουλο, ο οποίος επί σειρά

ετών υπηρέτησε ως Εφημέριος στον Πανεπιστημιακό Ναό και ο οποίος παρά την ηλικία του συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον Ιερό Ναό.

Νέος Εφημέριος στον Ιερό Πανεπιστημιακό Ναό, ορίσθη από τον Σεβασμιώτατο ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Πέτρος Μποζίνης.

Μετά τον Εσπερινό πραγματοποιήθηκε ο επίσημος εορτασμός των Τριών Ιεραρχών στην μεγάλη αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου, όπου ομήλησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος με θέμα:

«Η κατά κόσμον γνώση και η κατά Θεόν σοφία».

Τον Σεβασμιώτατο προσεφώνησε ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου κ. Γεώργιος Παναγιωτάκης, ο οποίος αναφέρθηκε στο πρόσωπο του Ιεράρχου με θερμά λόγια και

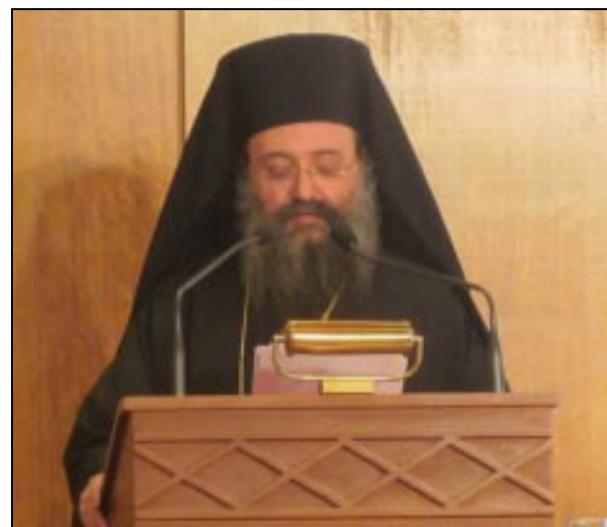
Γραμμάτων και της Παιδείας, μέσα στον ναό του πνεύματος, που φέρει ως έμβλημά του την εικόνα του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου και τον χιαστό σταυρό του.

Εν συνεχείᾳ ανεφέρθη

α) Στην κοσμική γνώση, η οποία «όρος της φύσεως εστί» (Ισαάκ ο Σύρος), αποκτημένη διά των αισθήσεων και της μελέτης, τυχάνουσα σχετική και τρεπτή, ως ενασχολούμενή με τρεπτά πράγματα.

β) Στην κατά Θεόν γνώση, η οποία «άνωθεν εστί κατερχομένη» (Άγιος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος), κινουμένη στο επίπεδο του ακτίστου και αποκαλυπτομένη εις τον άνθρωπον κατόπιν μυστικής, εσωτερικής πνευματικής διεργασίας. Είναι απόλυτη και όχι τρεπτή και η διαδικασία για την απόκτησή της είναι ατέρμονη. Όποιος κατέχει την κατά Θεόν γνώση και σοφία «δύναται πετασθήναι εν ταίς χώραις των ασωμάτων ππέρυξι και άψασθαι του βάθους της θαλάσσης της αναφούς... Τότε αι αισθήσεις αι έσω εξυπίζονται προς εργασίαν του πνεύματος κατά την τάξιν την γινομένην εν εκείνη τη διαγαγή της αθανασίας και της αφθαρσίας...» (Ισαάκ ο Σύρος).

γ) Στη σχέση μεταξύ κοσμικής και θείας γνώσεως, τονίσας ότι και τα δύο είδη γνώσεως είναι καλά και ωφέλιμα, αλλά όχι ισάξια και εξ ίσου απαραίτητα. Το πρόβλη-

και αρνείται να υπηρετήσῃ την αλλαζονεία, την φιλαυτία, την χρησιμοθηρία, τον επαγγελματισμό και την απανθρωπία.

* Οι Άγιοι Τρείς Ιεράρχαι κατέληξε ο Σεβασμιώτατος

μα ευρίσκεται στο ότι πολλάκις ο άνθρωπος απολυτοποιεί τις δικές του δυνάμεις και εξορίζει από την ζωή του τον Θεό. Τότε το κάθε επιστημονικό επίτευγμα καταντά επικίνδυνο, αφού τυχάνει τοις πάσι γνωστών, ότι «πάσα επιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης και της άλλης αρετής πανουργία, ου σοφία φαίνεται» (Πλατ. Μενέξ, 246θ).

Η πρώτη, η κοσμική γνώση, από μόνη της «άγονός τε και στείρα τυγχάνει» αφού είναι «αεί αδινούσα και μηδέποτε ζωαγονούσα τω τόκω» (Άγιος Γρηγόριος Νύστης).

Συνδυαζομένη με την εξ αποκαλύψεως αλήθεια βιοθάει τον άνθρωπο, αφού τίθεται στην υπηρεσία πλέον της σωτηρίας. Αυτό συνέβη στη ζωή των Αγίων Τριών Φωστήρων της Τριστολίου Θεότητος, των Αγίων Τριών Ιεραρχών.

δ) Στην προσέγγιση της κοσμικής, αλλά και της θείας γνώσεως.

Η πρώτη προσέγγιση με την μελέτη και την επιστήμη.

Χρειάζεται σε κάποιες περιπτώσεις πειραματισμός μέσω ειδικών οργάνων.

Η δεύτερη προσέγγιση είναι επίσης μέσω κάποιων ειδικών λεπτών πνευματικών οργάνων, όπως είναι η ταπείνωση και η καθαρότητα της καρδίας.

ε) Στο ποιός είναι ο αληθινός επιστήμων. Είναι εκείνος ο οποίος βλέπει την επιστήμη και την έρευνα ως κλίμακα θεώσεων.

Μαθαίνει μέσα από το επιστημονικό έργο και επιτυγχάνει την ταπείνωση.

Γίνεται μέσα από την επιστήμη συνεργός Θεού.

Βλέπει τον άνθρωπο όχι ως πειραματόζωο αλλά «ως Θεόν κεκελευσμένον» (Μ. Βασιλείος) και ως «ζών θεούμενον» (Γρηγόριος Νύστης) και ως «μικτόν προσκυνήτην» (Γρηγόριος ο Θεολόγος). Έχει γνώση της σχετικότητος και μικρότητός του

ήταν πανεπιστήμονες. Όμως πάνω από όλα ήταν Άγιοι. Δυστυχώς σήμερα τα παιδιά μας, ο κόσμος γενικώτερα τους γνωρίζει, ως φιλοσόφους, ως ρήτορες, ως γνώστες της Ελληνικής παιδείας και όχι ως Αγίους.

Οι Άγιοι Τρείς Ιεράρχαι είχαν οράματα. Η παιδεία σήμερα άρα γε έχει οράματα;

Τέλος ευχήθηκε από καρδίας τα δέοντα στον Πρύτανη και τους Ελλογιμωτάτους κ.κ. Καθηγητάς, στους Φοιτητάς και σε όλο το πολυπληθές ακροατήριο φωτισμόν και σύνεσιν εν πάσι διά πρεσβειών των Αγίων Τριών Ιεραρχών.

* **Μετά την ομιλία** του Σεβασμιωτάτου τιμήθηκαν οι αποχωρήσαντες Καθηγηταί μέσα σε κλήμα συγκινησιακά φορτισμένο.

Τέλος, παρουσιάστηκε θαυμάσιο, επίκαιρο μουσικό πρόγραμμα, από την χορωδία της Χριστιανικής Φοιτητικής Δράσης Πατρών.

* ΦΩΤΟ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

εξήρε τον ρόλο της τοπικής Εκκλησίας στην κοινωνία μας. Επίσης τον ευχαρίστησε για την αποδοχή της προσκλήσεως να εκφωνήσῃ τον πανηγυρικό της ημέρας κατά τον λαμπρό εορτασμό της μνήμης των Τριών Ιεραρχών, στο Πανεπιστήμιο.

Ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε τον κ. Πρύτανη, τους Αντιπρυτάνεις, τους Ελλογιμωτάτους Καθηγητάς και τους Φοιτητάς για την τιμή που του έκαναν να μιλήσῃ κατά την μεγάλη ημέρα της Ορθοδοξίας και των Ελληνικών

ΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΤΙΜΗΣΑΝ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το εν Πάτραις παράρτημα της Πανελλήνιου Ενώσεως Θεολόγων πραγματοποίησε μια ξεχωριστή εκδήλωση και άψογα οργανωμένη προς τιμή των κορυφαίων στα γράμματα, στη σοφία και την εκπαίδευση Τριών Ιεραρχών στην φιλόξενη, κατάμεστη αίθουσα της Διακιδειού Σχολής Λαού Πατρών, την Τετάρτη 30 Ιανουαρίου 2013.

Στην αρχή της εκδηλώσεως ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ. κ. Χρυσόστομος ευλόγησε

Η ευλογία της Βασιλόπιτας

τον απελευθερώνουν από κάθε μορφή δουλείας. Οι κοινωνικές τους θέσεις είναι τόσο ριζοπαστικές και άκρως επίκαιρες σαν να γράφηκαν τώρα στις κρίσιμες αυτές ημέρες που ζούμε.

Στη συνέχεια η πρόεδρος ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ. κ. Χρυσόστομο για τη παρουσία του που πάντα τιμά το σύλλογο σε ανάλογες εκδηλώσεις.

Στη συνέχεια προσκάλεσε στο Βήμα τον εκλεκτό προ-

Ο π. Συμεών λαμβάνει από τον Σεβασμιώτατο το αναμνηστικό δώρο

τείας.

Η επισφράγιση της εκδηλώσεως έγινε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας, επαινώντας τον ομιλητή για την τόσο εμπεριστατωμένη ομιλία του. Επίσης συνεχάρη την πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την άριστη διοργάνωση της εορταστικής εκδήλωσης, ευχόμενος οι Τρεις Ιεράρχες να φωτίζουν τόσο τα μέλη του Συλλόγου, όσο και τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων.

Στην εκδήλωση παρευρέθησαν και τίμησαν με την παρουσία τους, ο Καθηγούμενος της Ι. Μονής Ομπλού π. Νεκτάριος Κωτσάκης, ο εκπρόσωπος Τύπου της Ι. Μητροπόλεως Πατρών Πρωτοπρεσβύτερος π. Νικόλαος Σκιαδαρέσης και πλειάδα ιερέων, ο Νομικός Σύμβουλος της Ι.Μ. Πατρών και τ. αντιδήμαρχος κ. Πέτρος Ρηγάτος, ο υπεύθυνος του Τεχνικού Γραφείου της Ι.Μ. Πατρών κ. Δημήτριος Αλεξάκης, ο κ. Ανδρέας Παναγόπουλος, πρώην Προϊστάμενος Α/θμιας Εκπαίδευσης, εκπρόσωπος του Βουλευτού Αθανασίου Νταβλαύρου, ο κ. Παναγιώτης Σακελλαρόπουλος Περιφερειακός Σύμβουλος εκπρόσωπος του Βουλευτού Νίκου Νικολόπουλου, ο κ. Αριστείδης Μπουχάιερ αντιπρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου, η κ. Δημήτρα Γεωργακόπουλος – Μπάστα, τ. Γενική Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διεύθυνσης Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας, ο πρώην Δήμαρχος Πατρέων κ. Ανδρέας Καράβολας, η κ. Βίβιαν Σαμούρη τ. αντιδήμαρχος και νυν Δημοτική Σύμβουλος, ο κ. Νίκος Τζανάκος πρώην αντιδήμαρχος και νυν Δημοτικός Σύμβου-

την πίτα του εν Πάτραις Παραρτήματος των Θεολόγων.

Στη συνέχεια, ο Βυζαντινός χορός «Θεόδωρος Φωκαεύς» υπό την Διεύθυνση του κ. Χαράλαμπου Θεοτοκάτου απέδωσε κατά τρόπο μοναδικό επίκαιρους εκκλησιαστικούς ύμνους

Κατόπιν η πρόεδρος του τοπικού παραρτήματος της Πανελλήνιου Ενώσεως Θεολόγων Πάτρας κ.Δήμητρα Κόρδα-Κωτσάκη (φωτό) απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό τονίζοντας μεταξύ άλλων τα εξής:

Οι τρεις Ιεράρχες χαρακτηρίζονται για τη θεολογική αλλά και την ευρύτερη επιστημονική τους συγκρότηση, τη ριζοσπαστική κοινωνική τους παρουσία,

Ο Σεβασμιώτατος, ο π. Συμεών, σε αναμνηστική φωτό με την πρόεδρο, τον γραμματέα και τον ταμία των Θεολόγων Πάτρας

σκεκλημένο, Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη π. Συμεών Χατζή, Πρωτοσύγκελλο Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών και Καθηγούμενο Ιεράς Μονής Παναγίας Γηροκομίτσης.

Ο π. Συμεών Χατζής γεννήθηκε στα Ιωάννινα, και είναι πτυχιούχος της Θεολογικής και Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει διατελέσει καθηγητής του Γυμνασίου Αρρένων Ιωαννίνων καθώς και στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς. Τελευταίος σταθμός της εκπαιδευτικής του σταδιοδρομίας ήταν η Σχολή Ιερατικών Σπουδών Αθηνών. Από το έτος 1989 είναι Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Γηροκομείου Πατρών και από το 2001 υπηρετεί ως Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

Ο π. Συμεών στην αρχή της ομιλίας του ανεφέρθη στη μεγάλη σημασία της εορτής των Τριών Ιεραρχών τόσο στο εκκλησιαστικό ημερολόγιο όσο και στη προσφορά τους στη Παιδεία. Στη συνέχεια εμβάθυνε διεξοδικά στις κοινωνιολογικές απόφεις του Μεγάλου Βασιλείου. Πως αυτές δηλαδή δημιουργήθηκαν και αποκρισταλλώθηκαν βάσει των αναγκών που υπήρχαν στην εποχή του, και που βρίσκουν ακόμα και σήμερα εφαρμογή, αφού ο Μέγας Βασίλειος αποτελεί και πρωτοπόρο σε θέματα αλληλεγγύης αλλά και θεωρείται δείκτης πορείας του κοινωνικού έργου της Εκκλησίας και της Πολι-

λος, ο κ. Σπύρος Πολίτης Δημοτικός Σύμβουλος, η κα Ευγενία Πιερρή Προϊστάμενη Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ο κ. Δημήτρης Δημακόπουλος Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων, η κα Χαρά Βοΐνεσκου Σχολική Σύμβουλος Νηπιαγωγών, πρώην Σχολικοί Σύμβουλοι, Αντιπρύτανεις και Καθηγητές Γ/θμιας Εκπαίδευσης.

την ανοικτότητα του πνεύματος και την κριτική στάση τους απένanti σε κάθε μορφή εξουσίας. Το μήνυμα των Μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας μας, πάντα επίκαιρο και επαναστατικό, έρχεται να μας θυμίσει την χριστιανική αιθεντικότητα, να προτείνει λύσεις και να δώσει κατευθύνσεις που γεμίζουν ελπίδα τον άνθρωπο αλλά και

Φώτιος & Ευφροσύνη Καραβίτη
OPTICAL CENTER
Παντανάσσης 43 και Κορίνθου
στον πεζόδρομο

Μειώσαμε τις τιμές σε γυαλιά πλίου ή οράσεως,
όμως η ποιότητα παραμένει στο ύψος της!

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρα
Ιατρός - Πνευμονολόγος

e-mail: azaniatsimara@gmail.com

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα
Τηλ.: 2613011057
Κιν: 6973417616

Τα ονομαστήρια του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσοστόμου

Με απλότητα και σεμνότητα, όπως είχε ανακοινωθεί από την Ιερά Μητρόπολη Πατρών, γιορτάστηκε η εορτή της Ανακομιδής των Λειψάνων του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου κατά την οποία άγει τα ονομαστηριά του ο Σεβ. Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμος.

Ο Σεβ.περιορίστηκε στην τέλεση των Ιερών Εκκλησιαστικών Ακολουθιών, στην Ιερά Μονή Παναγίας της Γηροκομίτσης των Πατρών.

Η αγάπη προς το πρόσωπο του Σεβασμιωτάτου, παρά το ότι δεν εόρτασε επισήμως, έφερε στην Πάτρα αδελφούς του Αρχιερείς προκειμένου να εκφράσουν τις ευχές τους στον εορτάζοντα Ιεράρχη.

Στον Σεβασμιώτατο ευχήθηκαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Καλαβρύτων Αιγαιαλείας κ. Αμβρόσιος Μαντινείας και Κυνουρίας κ. Αλέξανδρος Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος Σύρου κ. Δωρόθεος Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος Ιλίου Αθηναγόρας Ιερισσού, Αγίου Ορούς και Αρδαμερίου κ. Θεόκλητος.

Πολύς κόσμος ανέβηκαν στη Μονή της Γηροκομίτσης τόσο στον Εσπερινό όσο και στη Θεία Λειτουργία.

Στο τέλος του Εσπερινού ο Σεβ. προεχέρισε πνευματικό τον Πανος. Αρχιμ. π. Γερβάσιο Παρακεντέ.

Ο χοροστατήσας Σεβ. Ιερισσού, Τριπολιτισιώτης και αυτός, με βαθεία συγκίνηση ευχήθη στον Σεβ. Μητροπολίτη Πατρών, μνησθείς την συνεργασία που είχαν ως Ιεροκήρυκες στην Τρίπολη.

Ανήμερα μήλησε ο Ηγούμενος της Μονής Πανος. Αρχιμ. Συμεών Χατζής, ο οποίος ανεφέρθη στα μηνύματα του Ιερού Ευαγγελίου και στην ζωή του Ιερού Χρυσοστόμου, ευχηθείς στο τέλος στον Σεβ. Μητροπολίτη κ. Χρυσόστομο.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ π. ΣΥΜΕΩΝ

Σεβασμιώτατε Δέσποτα και Ποιμενάρχα ημών
Σεπτή των Αγίων Ιεραρχών χορεία
Τίμιον Πρεσβυτέριον και ευλαβής εν Χριστώ διακονία.
Φιλόχριστον εκκλησίασμα

Την μνήμην της ανακομιδής του Ιερού Λειψάνου του εν αγίοις Μεγάλου Πατρός ημών και Πανασόφου της Οικουμένης Διδασκάλου, του αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου, γηθοσύνως και πανηγυρικώς επιτελεί σήμερον η Εκκλησία.

Εφέτος συνέπεσε η εορτή αυτή εν ημέρᾳ Κυριακή και η από το Τυπικό της Εκκλησίας μας προβλεπομένη Ευαγγελική Περικοπή της σημερινής Κυριακής είναι η περικοπή του Ζακχαίου.

Μεταξύ όμως της Ευαγγελικής αυτής περικοπής και της αποστολικής περικοπής που ανεγνώσθη σήμερα και που αναγιγνώσκεται πάντοτε κατά την εορτή της ανακομιδής του Ιερού λειψάνου του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου φαίνεται σαν να υπάρχει κάποια αντίφαση.

Αν όμως μελετήσουμε με προσοχή και ευλάβεια τις δύο αυτές περικοπές θα διπλωτώσουμε ότι η μία συμπληρώνει την άλλη και διαφέρει η μία την άλλην.

Η σημερινή αποστολική περικοπή αρχείται με τις λέξεις: «Ἄδελφοί, τοιούτος ημίν επέρπετε Αρχιερεύς (αναφέρεται στον Χριστό) όσιος ἄκακος, αμίαντος (=αμόλυντος δῆλος.) κεχωρισμένος από των αμαρτωλών.

Και ενώ η αποστολική περικοπή παρουσιάζει τον Κύριο «κεχωρισμένο από των αμαρτωλών», εις την αναγνωσθείσαν Ευαγγελικήν Περικοπήν βλέπομε τον Κύριο να μεταβαίνει εις το σπίτι ενός αρχιτελώνη που ήταν παραβάτης του Νόμου, και να συνδεπίνει μαζί του.

Ο Κύριος εισέρχεται εις την Ιεριχώ. Πλήθος μεγάλο του λαού τον ακολούθει. Η πόλις ολόκληρη έχει ξεσηκωθεί.

Μεταξύ αυτών που είχαν βγει από τα σπίτια των ή είχαν αφήσει τις εργασίες των δια να υποδεχθούν ή δια να ίδουν τον Χριστό ήτο και ο γνωστός εις όλην την πόλιν αρχιτελώνης Ζακχαίος.

Τελώντις δε και αμαρτωλός εις την συνείδησι των τότε Ισραηλιτών ήταν ένοιες σχεδόν ταυτόσημες.

Ο Ζακχαίος δεν εδίστασε, αν και ήτο αρχόντας στην πόλη, να ανεβή σε δένδρο, να ανεβή στη συκομορέα προκειμένου να δη τον Χριστό. Και συνέβη τότε κάτι το απρόσμενο, το καταπληκτικό, το απίστευτο.

1Και ως ήλθεν εις τον τόπον – σημειώνει ο Ιερός Ευαγγελιστής – αναβλέψας ο Ιησούς είδεν αυτόν – τον Ζακχαίον – και είπε προς αυτόν: «Ζακχαΐε, σπεύσας κατάβηθ, σήμερον γαρ εν τω οίκω σου δει με μείναι». Και σπεύσας κατέβη και υπεδέξατο αυτόν χαίρων.

Και ιδόντες πάντες διελογίζοντο λέγοντες ότι παρά αμαρτωλό ανδρί εισήλθε καταλύσαι. Σταθείς δε Ζακχαίος είπε προς τον Κύριον: ιδού τη ημίση των υπαρχόντων μου, Κύριε,

δίδωμι τοις πτωχοῖς και ει τινός τι εσυκοφάντησα (= με δόλιον τρόπον επήρα από κάποιον τίποτε), αποδίδωμι τετραπλούν. Είπε δε προς αυτόν ο Ιησούς ότι σήμερον σωτηρία των οίκων τούτων εγένετο... Ἅλθε γαρ ο υιός του ανθρώπου ζητήσαι και σώσαι το απολωλός». (ΑΚ.19,5-10).

Συνειδητοποιούμε πλέον καλύτερα την αντίφαση που υπάρχει μεταξύ της αποστολικής Περικοπής που διακηρύσσει ότι ο Χριστός είναι «κεχωρισμένος από των αμαρτωλών» και της Ευαγγελικής Περικοπής που βεβαιώνει ότι (ο Χριστός «παρά αμαρτωλός ανδρί εισήλθε καταλύσαι». Όμως η αντίφασης είναι φαινομενική.

Διότι όντως ο Ιησούς «παρά αμαρτωλός ανδρί εισήλθε καταλύσαι», αλλά παρέμεινε πάντοτε «όσιος ἄκακος, αμίαντος, κεχωρισμένος από των αμαρτωλών».

Ναι, ήτο «αμαρτωλός φίλος και τελωνών», αλλά ταυτόχρονα ήτο, όπως μας βεβαιώνει ο μαθητής και ακόλουθός του Πέτρος, εκείνος που «αμαρτίαν οὐκ εποίησεν οὐδέ ευρέθη δόλος εν τω στόματι αυτού».

Η φιλανθρωπία Του και η αγαθότητά Του είναι τόσο μεγάλη, τόσο τέλεια ώστε η ανθρωπίνη αγαθότης και η ανθρωπίνη φιλανθρωπία να μη είναι μπροστά της παρά ένα τίποτε, ένα μηδενικό.

Την αλήθεια λέγουν και την πραγματικότητα διατυπώνουν τα ιερά κείμενα, όταν λέγουν δια τον Θεόν: «ουδείς αγαθός ει μη εις ο Θεός» και δια τον Χριστόν ότι είναι «ο μόνος φιλάνθρωπος», που το επαναλάβαμε και ημεῖς προ ολίγου, όταν φέλναμε το Κοντάκι της ημέρας.

Η αγιότης συνδεπίνει αρρόητα με την φιλανθρωπία. Γιατί το αντίθετο της αγάπης δεν είναι το μίσος. Είναι η φιλαυτία, ο εγωισμός. Και ο άγιος δεν είναι εγωιστής και ατομιστής. Και φυσικά δεν είναι ούτε άνθρωπος του μίσους.

Αν θελήσουμε τώρα για λίγο να στρέψουμε τη σκέψη μας

και τον λόγον μας στον τιμώμενο Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, τότε θα αντιληφθούμε πόσο εύστοχα η Εκκλησία καθώρισε να αναγιγνώσκεται στη μνήμη του η αποστολική περιοπή, στην οποία περιέχεται και η φράση που προαναφέραμε: «Τοιούτος ημίν έπρεπε Αρχιερεύς όσιος, ἄκακος, αμίαντος, κεχωρισμένος από των αμαρτωλών».

Είναι αλήθεια ότι η φράσης αυτή αναφέρεται στο Χριστό, αλλά είναι απίστης αλήθεια και το μυστήριο που βιώνεται μέσα σα εις την Εκκλησία. Το ότι δηλαδή ο Χριστός δια του Αγίου Πνεύματος ζη εν τοις μαθηταίς Αυτού εν τοις αγίοις Αυτού, και ότι το θαυμαστό βίωμα του Αποστόλου Παύλου που αποτυπώνεται στις λέξεις «ὡν οὐκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός» επεκτείνεται εις όλους τους Αγίους μαθητάς του Χριστού, εις όλα τα ζωντανά μέλη της Εκκλησίας.

Ο άγιος μας υπήρξε ένας μεγάλος ασκητής και «θησαύρισμα πανερετών» όπως φάλλει η Εκκλησία συνεπώς ήταν κεχωρισμένος από των αμαρτωλών αλλά ταυτόχρονα υπήρξε και ένας αληθινός, ένας γνήσια φίλος όλων των ανθρώπων.

Λέγει ο ιστορικός Θεοδώρητος ο Κύρου. «ο ένας τον σέρνει αρπάζοντάς τον για βοήθειά του, ο άλλος που δικάζεται τον προσκαλεί για συνήγορό του, άλλος που πεινά τον ικετεύει για τροφή, ο γυμνός για ένδυμα, άλλος του πενθεί, τον έχει ανάγκη για παρηγορία, άλλος τον παρακαλεί με φωνή δυνατή για να απολυθή από τη φυλακή.

Κάποιος άλλος τον σέρνει να επισκεφθῇ αρρώστους, ο ξένος του ζητεί φιλοξενία. Άλλος τον πλησιάζει και κλαίει για κάποιο χρέος του. Άλλος στέλνει και τον προσκαλεί σαν επόπτη και συμφιλιωτή μέσα στο σπίτι του, που υπάρχουν έριδες.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 14η ΣΕΛΙΔΑ

1. Η Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία και η Παιδεία του Έθνους όλων των βαθμίδων εορτάζουν κατ' έτος την 30ή Ιανουαρίου, με ιδιαίτερη λαμπρότητα, την μνήμη των τριών μεγάλων Ιεραρχών και Οικουμενικών Διδασκάλων, Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Και τούτο διότι οι τιμώμενοι Ιεράρχες διεκρίθησαν ως μυσταγωγοί των χριστιανικών δογμάτων, ως θεματοφύλακες της Ιεράς Παραδόσεως, ως Ιεροφάντες του θείου κηρύγματος, ως μεγαλοφωνότατοι κήρυκες της Ελληνοχριστιανικής μορφώσεως. Ανεδείχθησαν δημιουργικά πνεύματα, ανυπέρβλητα παραδείγματα φιλοσοφικής γνώσεως, έξοχα πρότυπα του ωραίου πνευματικού ανθρώπου, όπως τον εσμίλευσαν η αρχαία ελληνική παιδεία και η χριστιανική αγωγή. Οι διδασκαλίες τους δεν έχουν παλαιωθεί, το ανα-

ξαντες αρμονικώς αυτήν με την διδασκαλία της Καλνής Διαθήκης, γενέμενοι τοιουτοτρόπως οι γνησιότεροι εκπρόσωποι της «παλιντόνου αρμονίας», δηλαδή της εξισορρόπησης του Χριστιανισμού με το Ελληνικό πνεύμα, της θείας με την θύραθεν σοφία, αναδειχθέντες συγχρόνως ακραίφυνες μύστες και υποφέτες της Ελληνικής Ορθοδοξίας;

Τα κλασσικά γράμματα είναι κάτι περισσότερο α-

πλαστικό τους έργο και η ευεργετική τους επίδραση εκτείνονται πέρα από τα τοπικά και χρονικά όρια της εποχής τους. Εκλαμπουν ανά τους αιώνες και φωτίζουν γενέσες. Όντως, «εις πάσαν την γήν εξήλθεν ο φθόγγος αυτών και εις τα πέρατα της οικουμένης τα ρήματα αυτών» (Ψαλμ. ΙΗ', 5). Αμερόληπτοι επιστήμονες και οικουμενικοί διδάσκαλοι, αφού κατενόησαν πλήρως και σε βάθος την Αγία Γραφή, ασχολήθηκαν και με την σπουδή της κλασσικής παιδείας και αποθησαύρισαν στις σπουδές τους το πνεύμα των κλασσικών συγγραφέων.

Αγάπησαν οι τρεις Ιεράρχες τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς όσον οιλγοί και διεκρίθησαν ότι η μελέτη και η σπουδή τους πρέπει να είναι η βάση της υψηλότερης χριστιανικής εκπαίδευσης. Άνδρες φιλελευθέρων αρχών, προσελκύσθησαν από την γοητεία της κλασσικής φιλοσοφίας και λογοτεχνίας και για να τελειοποιηθούν οι δύο εξ αυτών, ο Βασιλείος και ο Γρηγόριος, έφθασαν ακόμη και μέχρι των Αθηνών. Τα συγγράμματά τους είναι μνημειώδη, γεμάτα από χωρία των κλασσικών συγγραφέων και των φιλοσόφων. Σ' αυτά συνδυάζονται κατά τρόπο αρμονικό, το πνεύμα της ελληνικής παιδείας και η χάρη του απτικού λόγου με τα διδάγματα της χριστιανικής διδασκαλίας. «Οὐκ ἀχρηστὸν ψυχαῖς μαθῆματα τα ἔξωθεν», γράφει σχετικώς ο Μ. Βασιλείος στον παρανετικό λόγο του «προς τους νέους, όπως αν εξ ελληνικών αφελοίτο λόγων», με την παραπήρηση ότι «ου πάντα εξής παραδεκτέον ημίν, αλλ' ὄσα χρήσιμα». Άλλα και ο άλλος μεγάλος της Εκκλησίας διδάσκαλος, Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός, στο έργο του οποίου αντηχεί η φωνή των τραγικών και επικών ποιητών της αρχαιότητος, διακρίθηκε ότι το πρώτο από τα επίγεια αγαθά είναι η «παίδευσις»: «Οἵμαι δε πάσιν ανομολογείσθαι των νουν εχόντων παίδευσιν των παρ' ημίν αγαθών είναι το πρώτον, ου ταύτην μόνην την ευγενεστέραν και ημετέραν, αλλά και την έχασθεν, ην πολλοὶ χριστιανῶν δαπάνουσν αως επίβολον και σφαλεράν και Θεού πόρρω βάλλουσαν, κακῶς εἰδότες..., ούτω και τούτων (δηλ. των έχασθεν σοφῶν) το μεν εξεταστικόν τε και θεωρητικόν εδεξάμεθα, όσον δε εις δαίμονας φέρει και πλάνην και απωλείας βυθόν, διεπτύσσαμεν...» (Ε.Π. 36, 508, 509). Ο ίδιος χαρακτηρίζει τα έπη του Ομήρου «θαυμάσια» και την στωική φιλοσοφία «σεμνή», διακρίθηκε δε ότι είναι καλόν να υπηρετείται η χριστιανική παιδεία «υπό της μαθήσεως των παρ' Έλλησι λόγων».

Οσαύτως όμως και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, που παραμένει ανυπέρβλητος, διότι από όλους τους Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας άσκησε βαθύτατη επίδραση ως θεολόγος, ως ρήτορας και ερμηνευτής των Αγίων Γραφών, είχε σπουδάσει φιλοσοφία και ρητορική και υπήρξε μαθητής του φιλοσόφου Ανδραγαθίου και του περίφημου ρήτορος Λιβανίου. Τα έργα του απέβησαν κλασσικό ανάγνωσμα, γεγονός το οποίον εξηγείται όχι μόνον από το θείον περιεχόμενον των έργων του, αλλά και από την υπέροχη και ελληνοπρεπή μορφή του.

2. Πού έγκειται όμως η μορφωτική δύναμη και το μεγαλείον της κλασσικής αρχαιότητος, προς την οποίαν με ιδιαίτερη προσοχή έστρεψαν το ενδιαφέρον τους οι μεγάλοι αυτοί Πατέρες της Εκκλησίας, συζεύ-

πό λογοτεχνικά, είναι προπάντων «εγχειρίδια ζωής». Οι Έλληνες υπήρξαν ο πρώτος λαός, ο οποίος έθεσε το ερώτημα: Ποιος είναι ο ορθός τρόπος ζωής για τον άνθρωπο; Και έδωκε την καλύτερη απάντηση. Η πνευματική ιδιοφυΐα τους τους εβοήθησε στην εξασφάλιση και την ανάπτυξη των αρετών. Άλλα και οι Στωικοί φιλόσοφοι, απένειμαν τα πρωτεία στην αρετή. Κατ' αυτούς η αρετή αποτελεί την μόνη αυτάρκη πηγή ευδαιμονίας. Ο Ησίοδος περιγράφει προφητικά για την εποχή του την οδό της κακίας εύκολη και την οδό της αρετής τραχεία και ανηφορική. Μήπως παραπλήσιοι δεν είναι και οι λόγοι που εδίδαξε αργότερα ο Κύριος: «Πλατεία η πύλη και ευρύχωρος η απάγουσα εις την απώλειαν...» και «στενή η πύλη και τεθλιμένη η οδός, η απάγουσα εις την ζωήν» (Ματθ. 7', 13-14).

Της ζωής. Και εδημιούργησαν μια ζωή, όπως λέγει ο Livingstone, η οποία εμάγεψε την φαντασία των ανθρώπων. Μεταξύ όλων των λαών του αρχαίου κόσμου, οι Έλληνες συνέλαβαν το δύνειρο της «αρίστης ζωής». «Ούτε σώμασιν ούτε χρήμασιν ευδαιμονούσιν οι άνθρωποι, αλλ' ορθοφροσύνη και πολύφροσύνη», διεκόπτει ο Δημόκριτος. Αναζητούσαν την γνώση, χωρίς να αποβλέπουν στο κέρδος. Εφλέγοντο από τον πόθο της γνώσεως και της έρευνας, προσέχοντες όμως στο ότι «πολυμαθή νόον έχειν ου διδάσκει», κατά τον Ηράκλειτο. Η αναζήτηση της αλήθειας είχε για τους Έλληνες βαθύτερο ηθικό και κοινωνικό σκοπό. Να γίνει ο άνθρωπος «βελτίων και ευδαίμων». Ό,τι δηλαδή ελημημόνησε η σημερινή επιστήμη με την χειρωνακτική υποταγή του ανθρώπου στον μηχανισμό των πλούτους, έφθασαν σε μια λογική πίστη προς τον Θεό και διαμόρφωσαν την φυσική θεολογία τους, την οποία ο Χριστιανισμός εχρησιμοποίησε ως βάση για την αρετή.

3. Ιδού λοιπόν πού έγκειται το μεγαλείο της κλασσικής αρχαιότητος και ιδού γιατί οι μέγιστοι Φωστήρες της Οικουμένης έστρεψαν προς αυτήν την ενδιαφέρον, την μελέ-

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ ΕΚΦΡΑΣΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΙΔΕΟΔΟΥΣ

ρεί να είναι στο σώμα, δηλαδή στο υλικό αυτό πράγμα, αλλά σε κάτι που έχει κατ' αποκλειστικότητα ο άνθρωπος: «Αρετήν δε λέγομεν ανθρώπου, ου του σώματος, αλλά της ψυχής και την ευδαιμονίαν δε ψυχής ενέργειαν λέγομεν». Το θητικό αγαθό θα το επιδιώξουμε, γράφει ο Πλάτων στην «Πολιτείαν» του, με ανθρώπινα μέσα, δηλαδή με την Παιδεία, η οποία είναι κυρίως μόρφωση χαρακτήρος. Τοιουτόπωτό του Πλάτων δίδει μεγάλη σημασία στο πολιτιστικό και παιδευτικό περιβάλλον και προτείνει νέους θεσμούς για την εξασφάλιση και την ανάπτυξη των αρετών. Άλλα και οι Στωικοί φιλόσοφοι, απένειμαν τα πρωτεία στην αρετή. Κατ' αυτούς η αρετή αποτελεί την μόνη αυτάρκη πηγή ευδαιμονίας. Ο Ησίοδος περιγράφει προφητικά για την εποχή του την οδό της κακίας εύκολη και την οδό της αρετής τραχεία και ανηφορική. Μήπως παραπλήσιοι δεν είναι και οι λόγοι που εδίδαξε αργότερα ο Κύριος: «Πλατεία η πύλη και ευρύχωρος η απάγουσα εις την απώλειαν...» και «στενή η πύλη και τεθλιμένη η οδός, η απάγουσα εις την ζωήν» (Ματθ. 7', 13-14).

«Και αδελφωμένοι οι δύο της ζωής φωτοδόται φάροι,

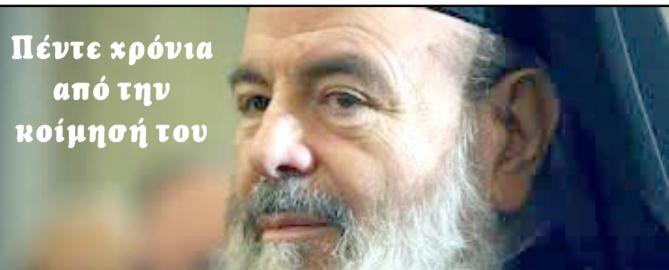
Ο Ελληνικός, ο κόσμος του ωραίου και ο κόσμος που γεννήθηκε από τη χάρη του θείου Ναζωραίου»,

ακτινοβολούν το ζειδώρω φώς του ευγενέστερου πολιτισμού σε όλη την ανθρωπότητα.

Σ' αυτά τα ιδεώδη αναβαπτίζομενο ανά τους αιώνες το Έθνος μας, διαιωνίζει την επίζηλη υπόστασή του στην παγκόσμιο ιστορία και οδηγείται στην εκπλήρωση της υψηλής του αποστολής. Σ' αυτά τα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη οφείλει, έστω και αν το αρνούνται μερικοί, ότι είχε υψηλό και ευγενές και ωραίο, οι οποίους είναι άξιο του ανθρώπου, ως του μόνου λογικού και συνειδητώς ελεύθερου Όντος στην δημιουργία του Ελληνικού πνεύματος με το ασύγκριτο περιεχόμενο του Χριστιανικού κηρύγματος και με τους ανεκτίμητους θησαυρούς ψυχής, τους οποίους ο Χριστιανισμός ισεύφερε στην πολιτιστική ιστορία της Οικουμένης. Και όπως γράφει ο Προβελέγγιος σε ένα ποίημά του:

Ως εκ τούτου, η επάνοδος της ζωής στα φωτεινά πρότυπα των μεγάλων εκείνων Χριστιανών Διδασκάλων και Ιεραρχών και η προσαρμογή της Παιδείας τους στην εποχή των ακραίων χρηματικών Ελληνοχριστιανικών πολιτισμών της θησαυρούς της ζειδώρω φώτης του ευγενέστερου πολιτισμού σε όλη την ανθρωπότητα. Σ' αυτά τα ιδεώδη αναβαπτίζο

Ο ΑΟΙΔΙΜΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ (1939-2008)

Πέντε χρόνια
από την
κοίμησή του

4. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η πολυσχιδής εκκλησιαστική του δράση και η καθόλου προσφορά του στην Εκκλησία δεν έμειναν απαρατίρητα από τη σεπτή Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία με συντριπτική πλειοψηφία τον εξέλεξε στις 28 Απριλίου 1998 Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Ελλάδος. Η ενθρόνισή του ως Αρχιεπίσκοπου στις 9 Μαΐου του ίδιου έτους, σήμανε την έναρξη ενός πολυσύμαντου έργου ποιμαντορίας και διακονίας, όχι μόνο στην πολυπληθή επαρχία του, αλλά και ως Προκαθήμενος και Προέδρου της Ιεράς Συνόδου σε ολόκληρη τη δικαιοδοσία της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος.

Ως Προκαθήμενος της Εκκλησίας προέβη στο έργο της αναδιογανώσεως των Συνοδικών Υπηρεσιών και των Συνοδικών Επιτροπών της Ιεράς Συνόδου, ώστε η Εκκλησία να μπορεί να συμπαρίσταται αποτελεσματικότερα σε όλα τα κρίσιμα κοινωνικά ζητήματα. Για το σκοπό αυτό ίδρυσε πάνω από 14 νέες Ειδικές Συνοδικές Επιτροπές για την παρακολούθηση, ενημέρωση και παρέμβαση της Εκκλησίας επάνω σε ευρύτατο φάσμα προβλημάτων της σύγχρονης ζωής. Οι επιτροπές αυτές είναι η Βιοτικής [1998], Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών [1999], Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων [1999], Γάμου, Οικογενίας, Προστασίας του Παιδιού και Δημογραφικού Προβλήματος [1999], Χριστιανικών Μνημείων [1999], Θείας και Πολιτικής Οικονομίας και Οικολογίας [1999], Λειτουργικής Αναγεννήσεως [1999], Πολιτισμικής Ταυτότητος [1999], Γυναικείων Θεμάτων [1999], Παρακολούθησεως των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004», Αθλητισμού [2006], Μεταναστών, Προσφύγων και Παλινοστούντων [2006], κ.ά. Στήριξε και στελέχωσε τίς ήδη υφιστάμενες Υπηρεσίες της Εκκλησίας και ίδρυσε νέες προς ενεργό αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων, με έμφαση στα προβλήματα των τοξικομανών, όπως η σύσταση, το 1999, του Ιδρύματος Ψυχοκοινωνικής Αγωγής και Στηρίξεως «Διακονία» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Φρόντισε για τις ανάγκες των μεταναστών, τη στήριξη των ανύπαντρων μητέρων και των κακοποιημένων γυναικών, μέσω της ιδρύσεως «Στέγης Μητέρας», τη μέριμνα γιά τα θύματα εμπορίας και παράνομης διακινήσεως προσώπων, τη δημιουργία αλυσίδας νηπιαγωγείων γιά τη στήριξη των πτωχών και πολυτέκνων οικογενειών, μεταξύ άλλων και μέσω ειδικού «Κέντρου Στηρίξεως Οικογενειών», που ιδρύθηκε από το 1998, κ.ά. Το Μάρτιο του 1999 ο Αρχιεπίσκοπος ανέλαβε εθνική πρωτοβουλία, ζητώντας από την Ιερά Συνόδο και πετυχαίνοντας την έγκριση Προγράμματος Οικονομικής Ενισχύσεως των Χριστιανικών Οικογενειών της Θράκης γιά την απόκτηση τρίτου τέκνου, υπό τη μορφή μηνιαίου επιδόματος. Ο μακαριστός Πρωθιεράρχης επίσης εργάσθηκε φιλοπόνων και αόκνων γιά την ανάρεση ζώνων, ικανών, ευλαβέστατων, έμπειρων και μορφωμένων κληρικών γιά τη στελέχωση των επιτελικών θέσεων της Εκκλησίας, καθώς και γιά την εκλογή των άριστων προς διαποίμανση των κενών Μητροπολιτικών Εδρών της Εκκλησίας της Ελλάδος. 31 Μητροπολίτες και 5 Βοηθοί Επίσκοποι και Τιτουλάριοι Επίσκοποι έχουν προταθεί, εκλεγεί και χειροτονείται επί των ημερών του, ενώ για την καλύτερη διαποίμανση των πιστών του Λεκανοπέδου της Αττικής δημιουργήθηκε, κατόπιν εισηγήσεώς του, η νέα Μητρόπολη Γλυφάδας (2002).

Ίδρυσε επίσης την Μ.Κ.Ο. της Εκκλησίας της Ελλάδος «Αλληλεγγύη» (2002), η οποία επιτρέπει στην Εκκλησία να συμπαρίσταται διεθνώς με πλούσιο ανθρωπιστικό έργο στις περιοχές της Μεσός Ανατολής, της Αφρικής, της Ασίας, της Ανατολικής Ευρώπης, καθώς επίσης και φιλανθρωπικών εντός Ελλάδος, με τη δημιουργία διαφόρων ιδρυμάτων και σχολών. Η Μ.Κ.Ο «Αλληλεγγύη» αποτέλεσε, επιπλέον, βραχίονα στηρίξεως μιας στενότερης, αρμονικής και καρποφόρου συνεργασίας μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας, με απάτη αποτελέσματα στα προαναφερόμενα πολύάριθμα διεθνή προγράμματα ανθρωπιστικής παρεμβάσεως.

Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος είναι εκείνος ο οποίος εισήγαγε την Εκκλησία της Ελλάδος στην ψηφιακή εποχή. Με απόφασή του εφαρμόσθηκε σύστημα μηχανογρανώσεως σε όλους τους τομείς της κεντρικής διοικήσεως της Εκκλησίας, εγκαινιάσθηκε η τήρηση ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και υποστηρίχθηκε η σύσταση δικτύου τηλεκτρονικών υπολογιστών συνδεδεμένων μεταξύ τους. Με δική του πρωτοβουλία ίδρυθηκε η «Επικοινωνιακή και Μορφωτική Υπηρεσία της Εκκλησίας της Ελλάδος», με τέσσερις κλάδους: Ραδιοφωνίας, Εκδόσεων, Ηλεκτρονικής Τεχνολογίας και Τηλεοράσεως. Από αυτούς οι τρεις πρώτοι κλάδοι έχουν ήδη ενεργοποιηθεί και παρουσιάζουν πλούσιο έργο, όπως σύγχρονο ραδιοφωνικό πρόγραμμα με εκπομπές και μέσω δορυφόρου, ποικίλες και καλαίσθητες εκδόσεις, ιστοσελίδες με θέματα εκκλησιαστικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος. Ο τέταρτος κλάδος, αυτός της τηλεοράσεως, σχεδιάζεται σε συνεργασία με την ελληνική Πολιτεία.

Το έντονο ενδιαφέρον του για τις ευρωπαϊκές και διεθνείς υποθέσεις και η βούλησή του να καταστήσει την Εκκλησία της Ελλάδος δραστήρια στα διεθνή *fora*, εξω-

στρεφή και ανοικτή στο διάλογο έχουν αναγνωρισθεί από όλους. Για το σκοπό αυτό μία από τις προτεραιότητές του ήταν η ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στην UNESCO (1998), αλλά και Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Ευρωπαϊκών Θεμάτων (1998).

Με εισήγησή του, η Ιερά Σύνοδος αποφάσισε, στις 12 Μαΐου 2000, την καθιέρωση της εορτής της μνήμης του Αγ. Αποστόλου Παύλου ως Θρονική εορτής της Εκκλησίας της Ελλάδος, ενώ πραγματοποίησε ακόμη ειρηνικές επισκέψεις στις οιθόδεξες Εκκλησίες Οικουμενικού Πατριαρχείου (13-16 Ιουνίου 1998), Πατριαρχείο Αλεξανδρείας (20-24 Νοεμβρίου 1998), Πατριαρχείο Αντιοχείας (21-29 Απριλίου 1999), Εκκλησία Ρουμανίας (20-25 Μαΐου 2000), Πατριαρχείο Ιερουσαλήμων (24-30 Αυγούστου 2000), Πατριαρχείο Ρωσίας (5-14 Μαΐου 2001), Πατριαρχείο Σερβίας (7-13 Σεπτεμβρίου 2001), Πατριαρχείο Γεωργίας (5 Σεπτεμβρίου 2002), Εκκλησία της Πολωνίας (17 Αυγούστου 2003) και Εκκλησία Κύπρου (29 Απριλίου-6 Μαΐου 2007).

5. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Από το 1961 ανέπτυξε έντονη συγγραφική δραστηριότητα, καθώς έγραψε και αρθρογραφούσε ανελλιπώς, αρχικά σε θρησκευτικά περιοδικά και μετέπειτα σε όλο τον ημερή-

Του π. Ευαγγέλου Κ. Πριγκιπάκη, Δρ. Θ.

σιο Τύπο, Αθηνών και επαρχιών, μέχρι και την κοιμησή του. Έχει δημοσιεύσει συνολικά πάνω από 200 μελέτες επί θεμάτων επιστημονικών, ποιμαντικών, θρησκευτικών, νομικών, βιοηπικών, κοινωνικών, κ.ά.. Συγκεκριμένα, τα αυτοτελή δημοσιεύματα του (πρωτότυπα και μεταφράσεις) ανέρχονται συνολικά σε 197 και τα άρθρα του, σε επιστημονικά ή άλλα εκκλησιαστικά περιοδικά, εκτεταμένα ή σύντομα, σε 28. Αποκορύφωμα της επιστημονικής του δράσεως αποτελεί το έτος 1981, όποτε υπέβαλε την επί Διδακτορία Διατριβή του στην Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με τίτλο «Ιστορική και Κανονική Θεώρηση του Παλαιοημερογονικού Ζητήματος κατά την Γένεσιν και την Εξέλιξην αυτού εν Ελλάδι», με την οποία ανακηρύχθηκε διδάκτορας του Κανονικού Δικαίου με βαθμό «Αριστα».

Επιβράβευση της επιστημονικής και συγγραφικής του δραστηριότητας αποτελούν οι ανακηρύξεις του σε **Επίτιμο Διδάκτορα** των Πανεπιστημίων **Κραϊόβας, Ιασίου** (2003) και **Λατεραρού** (2006), ενώ θα πρέπει να σημειωθεί, ότι **η Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης** ανέθεσε **Επίτιμο Διδάκτορα** της, αλλά η τελετή αναβλήθηκε λόγω της πρωτοφανούς, αντιδημοκρατικής και έξω από τα πανεπιστηματικά θέματα πειθαρχίας ομάδας απόμων ακραίων πολιτικών φρονημάτων και αναφρικών.

Απόδειξη της πολυμάθειας του συνιστά το πλούσιο συγγραφικό του έργο, το οποίο συγκροτείται από:

I. Τα αυτοτελή δημοσιεύματα (πρωτότυπα και μεταφράσεις).

1. *Qu'est Varlaam?*, Αθήναι 1962.
2. *Morφές του Πάθους*, Αθήναι 1967, 31971, 41985.
3. *Μία θεοστυγής συμπατίνια: Η Δίκη του Ιησού και αι κατ'* αυτην δικονομικά παραβιάσεις, Θεσσαλονίκη 1967.
4. *Eίναι οι ψάλται Κληροκό: Αθήναι 1968.*
5. *Οι Χριστιανοί εις την Σοβιετική Ένωσιν* (μετάφρασις), Αθήναι 1968.
6. *H Proseuxή και τα προβλήμα*

Εκοιμήθη εν Κυρίω και κατετάγη «εν σκηναίς αγίων», ο π. Νικόλαος Παπαδόπουλος

Εκοιμήθη ο π. Νικόλαος Παπαδόπουλος, ο εφημέριος του Ιερού Ναού Αγίας Φωτεινής Πατρών, την περ. Δευτέρα 28 Ιανουαρίου και η εξόδιος Ακολουθία του τελέσθηκε την επομένη ημέρα χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσόστομου από τον Ναό που διακόνησε επί πολλά έτη. Στο Επικήδειο Προσφάνημά του ο Σεβασμιώτατος, είπε λόγους αγαθούς για τον αοιδόμενο ιερέα.

Εμείς θα αναφέρουμε ότι ο π. Νικόλαος είχε τα στοιχεία ενός παραδοσιακού ιερέως, με καθαρότητα σκέψης και καρδιάς, με θυσιαστικό θήρος και προσφορά, με αδολότητα συμπεριφοράς, με χιούμορ και πηγαία αγάπη. Σε μία ενορία με ποικίλες δοκιμασίες, εκείνος εξέφραζε το

εκκλησιαστικό φρόνημα, καταδεικνύοντας ότι η Εκκλησία ανήκει σε όλους.

Ο Ιερός Κλήρος της Ι.Μ. Πατρών, οι ενορίτες του αλλά και αρκετοί Πατρινοί ανταπέδωσαν την αγάπη του. Στην κηδεία του υπήρξε κοσμοσυρροή, σαν να ήταν Μ. Παρασκευή και Ανάσταση. Υπήρξε πραγματικά ένας άξιος λευτής.

Ο κόσμος έχει ευαισθησία και ξέρει να εκτιμά τον γνήσιο τον αληθινό, τον ταπεινό που είναι, όμως, πολύ δυνατός. Δυνατός είναι αυτός που ξέρει να αναπαύει τον άνθρωπο, που είναι πληγωμένος.

Ο μακαριστός ιερεύς π. Νικόλαος Παπαδόπουλος γεννήθηκε στην Πάτρα στις 4 Μαρτίου του 1945. Οι γονείς του - Χαρλαδός από την Κερασούντα του Πόντου και Αλεξάνδρα από την Τραπεζούντα - ήλθαν το 1922 κατατρεγμένοι από τον Θωμανικό ζυγό και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή, Προσφυγικά Πατρών. Μεγάλωσε σε

πολύτεκνη οικογένεια ανάμεσα σε τέσσερις αδελφές και ήταν ο μοναδικός υιός. Φοίτησε στο 15ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών και ακολούθως στο Αρέθειο Σχολείο Πατρών. Στη συ-

μακαριστό Μητροπολίτη Πατρών κυρό **Νικόδημο Βαλληνδρά** και τοποθετήθηκε την 1η Ιουλίου του 1975 ως πρώτος εφημέριος του ιερού Ναού Προφήτου Ηλίου Ανθουπόλε-

νέχεια έλαβε πτυχίο από το Ανώτερο Εκκλησιαστικό Φροντιστήριο Πατρών το 1968. Το 1996 έλαβε το πτυχίο της Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γνώριζε και ομιλούσε την Ποντιακή διάλεκτο. Από μικρός είχε δείξει την κλίση του και την αγάπη του για την Ιεροσύνη μεγαλώνοντας και ζώντας σε μια ευσεβή οικογένεια. Καθοδηγήθηκε πνευματικά από το μακαριστό γέροντά του π. **Κωνσταντίνο Αλεξίου**, πρώτο εφημέριο της Αγίας Φωτεινής Πατρών.

Υπηρέτησε ως ιεροψάλτης τόσο στο Ναό της Αγίας Φωτεινής όσο και στο αριστερό αναλόγιο του Αγίου Νεκταρίου Πατρών. Παράλληλα ποσέφερε αμισθί τις υπηρεσίες του στα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών αρχιερατεύοντος τότε του μακαριστού Μητροπολίτου Πατρών κ. **Κωνσταντίνου Πλατή**.

Νυμφεύτηκε την **Ιωάννα Λιβάνη** το έτος 1972 και απέκτησαν τρία τέκνα, το **Χαράλαμπο** ο οποίος σήμερα είναι κληρικός της Ι.Μ. Πατρών, τον **Αλέξανδρο** ο οποίος είναι θεολόγος και ιεροψάλτης και την **Αναστασία** η οποία είναι εκπαιδευτικός.

Χειροτονήθηκε διάκονος στις 5 Νοεμβρίου του 1972 στο Ναό της Αγίας Σοφίας Πατρών από τον τότε μητροπολίτη Πατρών κ. Κωνσταντίνο Πλατή και υπηρέτησε εκεί ως διάκονος. Πρεσβύτερος έγινε στις 23 Ιουνίου του 1975 (εορτή του Αγίου Πνεύματος) στο Ναό της **Αγίας Τριάδος** Πατρών από το

Ο π. Νικόλαος μεταλαμβάνει το Σώμα και Αίμα του Κυρίου μας από τα Τίμια Χέρια του Μητροπολίτου μας

ας Φωτεινής Πατρών όπου υπηρέτησε ευόρκως μέχρι την ημέρα της κοιμήσεώς του, στις 28 Ιανουαρίου του 2013. Χειροθετήθηκε πνευματικός το 1993 απ' τον μακαριστό μητροπολίτη Πατρών κυρό **Νικόδημο** και έλαβε το οφίκιο του Πρωτοπρεσβύτερου το 2010 από το νυν μητροπολίτη Πατρών κ.κ. **Χρυσόστομο**.

Διετέλεσε μέλος του Συλλόγου Κληρικών της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

Συνετέλεσε αποφασιστικά στον ευπρεπισμό και την ανακαίνιση του Ιερού Ναού της Αγίας Φωτεινής Πατρών αλλά και στην πνευματική οικοδομή της ενορίας με το κήρυγμά του.

Κορωνίδα των έργων του είναι το περίφημο ξυλόγλυπτο τέμπλο που σήμερα κοσμεί τον ιερό Αυτό Ναό. Επί σειρά ετών υπηρέτησε ως πρόεδρος του φιλοπτώχου ταμείου της ενορίας και συνετέλεσε αποφασιστικά στην ανακούφιση των δοκιμαζόμενων ενοριτών.

Στις 19 Σεπτεμβρίου 1994 ανέλαβε Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, θέση που κατείχε μέχρι την ημέρα της κοιμήσεώς του. Ήταν εξομολόγος και στο πετραχήλι του αναπαύτηκαν εκαποντάδες ψώχες. Η αγάπωσα καρδία του τον οδήγησε στη Σερβία για να συμπαρασταθεί στο δοκιμαζόμενο λαό της Σερβίας.

"Ο ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ"

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΙΕΡΟΣ ΕΝΟΡΙΑΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΩΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ & ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΚΡΥΑ ΙΤΕΩΝ

ΙΕΡΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ
ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΣΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΤΟΥ ΟΔΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Σάββατο 9 Φεβρουαρίου 2013

6:00 μ.μ. Μέγας Πανηγυρικός Θείου Εορτής μετά Λειτουργίας και θείου κιερόγματος υπό του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου π. Λετερμίου Λεγγυδοπούλου. Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Άγιων Πάντων Τριταίας, και Αρχιερεατικού Θυτερόπου Ζλενίας.

Κυριακή 10 Φεβρουαρίου 2013

7:00 π.μ. Πανηγυρική Θεία Λειτουργία μετά θείου κιερόγματος, υπό του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου π. Γερβασίου Παρακεντέ, Ιεροκήρυκος της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

5:30 μ.μ. Υποδοχή τεμαχίου Ιερού Λειψάνου Αγίου Χαραλάμπους φυλασσομένου εν τη Ιερά Μονή Ομπλού. Στη συνέχεια θα τελεσθεί Μεθύσιος Θείου Εορτής, Ιερά Παράκλησης και Λιτάνευσης του Ιερού Λειψάνου και της Βιού, του Αγίου εντός της Βιορίας. Τον θείον λόγον θα κιερύξει ο Πανοσιολογιωτάτος Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος Κωτσάκης, Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Ομπλού και προϊστάμενος του Ιερού Αγίου Δημητρίου Πατρών.

Όσοι επιθυμούν να τροφοδοτήσουν άρτους για τα συμμετέχοντα στην Αρτοκλασία της Πατριγύρων αυτής, παρακαλούνται να μας το δηλώσουν εγκαίρως, προκειμένου να φροντίσουμε για την παρασκευή τους. {πλ. Ιερού Ναού 2610.340.902}

εκ του Ιερού Ναού

Φιλόλογος καθηγητής παραδίδει μαθήματα σε μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2610/620.860 - κιν.: 6937487073

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΠΑΤΡΙΝΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΙΒΗΡΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η Αθωνική Πολιτεία, το περιβόλι της Παναγίας μας, ακολουθεί το παλαιό ημερολόγιο, που ως γνωστόν εστράζει πλήν του αγίου Πάσχα και την περίοδο του Πεντηκοσταρίου, τις εορτές της εκκλησίας μας, 13 ημέρες αργότερα από εμάς που ακολουθούμε το νέο ημερολόγιο.

Έτσι πριν λίγες ημέρες βρεθήκαμε και εμείς ταπεινοί προσκυνητές στη μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους, περιοδεύσαμε τις ιερές Μονές Μεγίστης Λαύρας, Βατοπαιδίου και Κουτλουμουσίου, την σκήτη Αγίου Ανδρέου (Σεράρι) όπως το ασκητήριο του Αγίου Αθανασίου

ΤΟΥ ΑΘΩΝΙΤΟΥ και τα κελιά του γέροντος Παΐσιου στην Παναγούδα, του πατρός Γρηγορίου και του πατρός Δαβίδ στις Καρυές απ' τους οποίους δεχθήκαμε περισσή αγάπη και φιλοξενία. Ιδιαίτερη όμως ευλογία για εμάς ήταν η συμμετοχή μας στη μεγάλη δεσποτική εορτή των Θεοφανείων στην Ιερά Μονή Ιβήρων.

Σε όλες τις ιερές Μονές αυτή την ημέρα τελείται ολονύχτια ιερά αγρυπνία και όσες είναι πλησίον της θαλάσ-

σης κατεβαίνουν στους αρσανάδες με λιτανευτική πομπή προκειμένου να αγιάσουν δια του σταυρού τα ύδατα. Κεντρική πανύηρος την ημέρα αυτή για το Αγιον Όρος είναι η ιερά Μονή των Ιβήρων. Προ της θείας λειτουργίας και συγκεκριμένα της δοξολογίας αφού έχει προηγηθεί η αγρυπνία και με την ανατολή του ηλίου ο αρχιερεύς ο οποίος έχει προσκληθεί, ο ηγούμενος, οι ιερομόναχοι και οι διάκονοι ιεροφορεμένοι και οι λοιποί παπέρες και οι προσκυνητές λιτανεύουν τη μεγάλη θαυματουργή Εφέστιον εικόνα της Μονής, την Παναγία την Πορταΐτησσα και κατεβαίνουν στον αρσανά της Μονής προκειμένου εκεί να τελέσουν τον Μέγα Αγιασμό. Στην συνέχεια ο αρχιερεύς δια του σταυρού αγιάζει τα ύδατα της θαλάσσης.

Κάποιοι προσκυνητές, μαθητές της Αθωνιάδος σχολής και εργάτες της ιεράς Μονής τολμούν και πέφτουν στα κρύα νερά για να πάσουν το σταυρό. Στη συνέχεια και πάλι λιτανευτικά και ψάλλοντας η ιερά πομπή οδηγείται στο καθολικό της Μονής προκειμένου να τελεστεί η Θεία λειτουργία. Μετά το πέρας τη Θείας λειτουργίας

ακολουθεί στο αρχονταρίκη της Μονής κέρασμα και αυτοί που έχουν πιάσει τον σταυρό τον περιφέρουν σε όλο τον κόσμο μέσα σε ένα ανθοστολισμένο δίσκο ψάλλοντας το «εν Ιορδάνη...» και ο κάθε μοναχός και πιστός τους «φιλεύει» με κάποιο χρηματικό ποσό.

Η περιφορά του σταυρού συνεχίζεται για αρκετές ημέρες σε όλος τις Μονές, τις σκήτες και τα κελιά του Αγίου Όρους. Φέτος, τον σταυρό τον έπιασε ένας προσκυνητής, ο οποίος συγκίνηθηκε από την παρουσία των μαθητών της Αθωνιάδος σχολής και παρέδωσε σε αυτούς τον σταυρό, έτοι ώστε με όσα χρήματα συγκεντρώσουν, να πραγματοποιήσουν την εκδρομή τους (οι τελειόφοιτοι) στην Κωνσταντινούπολη. Αυτή η πράξη του προσκυνητού μας συγκίνησε όλους. Σχολιάζοντας την παραχώριση των δικαιωμάτων του προσκυνητού στους μαθητάς, ο προηγούμενος της Μονής αρχιμανδρίτης **Π. Βασίλειος Γοντικάκης** κατά την ώρα της τραπέζης, είπε πως και αυτή η πράξη είναι μια άλλη Θεοφάνεια.

Επέτειοι του έτους

του Διονυσίου Ανατολικώτου
δρος φιλοσοφικής σχολής Αθηνών,
πτυχιούχου κοινωνικής θεολογίας
(symbole@mail.com) *

313 διάταγμα του μεγάλου Κωνσταντίνου εν Μεδιολάνω περί ανεξιθρησκείας. Παύσις των διωγμών εν τη Δύσει. (1700 έτη)

553 5η οικουμενική σύνοδος. (1460 έτη)

713 ο Αναστάσιος Β' Αρμένιος ανέρχεται εις τον θρόνον της αυτοκρατορίας.

813 ο Λέων Ε' Αρμένιος στέφεται αυτοκράτωρ.

843 η αναστηλώσασα τις ιερές εικόνες σύνοδος εν Κωνσταντινουπόλει. (1170 έτη)

863 ο εκχριστιανισμός των Σλαύων υπό των Θεσσαλονικέων Ελλήνων αγίων Μεθοδίου και Κυρήλου των αυταδέλφων. (1150 έτη)

963 ίδρυσις της Μεγίστης Λαύρας και του κοινοβιακού μοναχισμού εν Αγίω Όρει υπό του οσίου Αθανασίου του Αθωνίτου. (1050 έτη)

963 αποθνήσκει ο αυτοκράτωρ Ρωμανός Β'. τον διαδέχεται ο Νικηφόρος Β' Φωκάς. (1050 έτη)

1143 ο Μανουήλ Α' Κομνηνός διαδέχεται στον θρόνο τον πατέρα του Ιωάννην Β'. (870 έτη)

1203 οι Λατίνοι της 4ης σταυροφορίας εκθρονίζουν τον αυτοκράτορα Αλέξιον Γ' Αγγελον και αναβιβάζουν στον θρόνο τον Αλέξιο Δ' Αγγελον μετά του τυφλού πατρός του Ισαακίου Β' Αγγέλου.

1373 οι Γενουάτες καταλαμβάνουν την Λευκωσία. (640 έτη)

1453 η άλωσις της Πόλεως. (560 έτη)

1803 [12 δεκ.] το ολοκαύτωμα στο Κούγκι του Σουλίου.

1823 η Β εθνική συνέλευσις συνέρχεται στο Άστρος της Κυνουρίας. (190 έτη)

1833 [7 οκτ.] η δραχμή καθιερούται ως εθνικό νόμισμα του ελληνικού βασιλείου.

[16 φεβρ.] κυκλοφορεί το πρώτο φύλλο της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως της Ελλάδος.

[1 μαρτίου] η πρώτη έπαρσις της ελληνικής σημαίας επί της Ακροπόλεως. (180 έτη)

1833 [25 μαρτίου] αποθνήσκει στο Παρίσι ο Αδαμάντιος Κοραής. (180 έτη)

1843 [4 φεβρ.] θάνατος Θεοδώρου Κολοκοτρώνη. (170 έτη)

1843 [διρυσις της Ριζαρείου εκκλησιαστικής σχολής εν Αθήναις. (170 έτη)

1843 κοίμησης του μητροπολίτου Προύσης Χρυσάνθου (Καράμαλη), ενός των τριών διδασκάλων και εφευρετών της Νέας Μεθόδου της εκκλησιαστικής μουσικής.

(170 έτη)

1923 ίδρυσης του πρώτου κατηχητικού σχολείου εν Ελλάδι (90 έτη)

1923 έκδοσης των περιοδικών «Θεολογία» και «Εκκλησία» (90 έτη)

1923 [17 Ιανουαρίου] συνθήκη της Λωζάνης, ανταλλαγή των πληθυσμών, περίπου 1.100.000 πρόσφυγες φθάνουν εν Ελλάδι (90 έτη)

1923 [1η μαρτίου] καθιέρωσης του νέου ημερολογίου εν Ελλάδι. η 16η φεβρουαρίου γίνεται 1η μαρτίου. (90 έτη)

1923 σύμφωνα με το νέο ημερολόγιο, εκδίδεται υπό του Εμμανουήλ Φαρλέκα το «Εγκόλπιον εκκλησιαστικόν ημερολόγιον», το οποίο εξελίχτηκε στα σημερινά «Δίπτυχα» της εκκλησίας της Ελλάδος. (90 έτη)

1943 [21 Ιαν.] θάνατος του ήρωας της Πίνδου Κωνσταντίνου Δαβάκη. (70 έτη)

[27 φεβρ.] θάνατος του εθνικού ποιητού Κωστή Παλαμά. (70 έτη)

1943 [13 δεκ.] η σφαγή των Καλαβρύτων υπό των Γερμανών καταδρομέων. (70 έτη).

Τα ονομαστήρια του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσόστομου

Ο πρώην Ναυπάκτου και νυν Μαντινείας κ. Αλέξανδρος, με τον Σεβ. Ναυπάκτου κ. Ιερόθεο

Ο Σεβ. Μαντινείας κ. Αλέξανδρος με το πνευματικό του τέκνο, Σεβ. Μητροπολίτη Ιερισσού κ. Θεόκλητο

Οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μαντινείας και Κουνουρίας κ. Αλέξανδρος και ο Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 9η ΣΕΛΙΔΑ

...Αναρίθμητες είναι στον Πατέρα οι ασχολίες κάθε ημέρα... Συλλαμβάνεται κάποιος βίαια και παρουσιάζεται συνήγορος ο κοινός Πατέρας. Πέντα ενοχλεί, και γίνεται αμέως από συνήγορος τροφεύς. Είναι κάποιος ασθενής και ο τροφεύς μεταβάλλεται σε γιατρό.

Σε πένθος έπεσε κάποιος και ο νοσοκόμος γίνεται παρηγοριά. Έφθασε η ώρα να περιποιηθούν τους ξένους και αναδεικνύεται ο ξενοδόχος Εκείνος που έχει γίνει τα πάντα για τους πάντας.

Περαίνοντες την μικράν και την ισχνήν ομιλίαν μου, προς Σε πανάγιε Χρυσόλογε και Χρυσόστομε με δέος ιερό παρακαλώ να μου επιτρέψῃς να απευθύνω τον λόγο.

Είναι δυσχερές να απονεύμωμε εις Σε τας τιμάς εκείνας

λιάσεως την καρδίαν Αυτού.

Ανάδειξον την αρχιπομπαρίαν Αυτού πάντοτε θεοφιλή και θεάρεστον. Εύφραινον την καρδίαν Αυτού εν παντί τόπω και πάσῃ ώρᾳ.

Αξέωσον δε ημάς να εκτελώμεν πάντοτε την εντολήν του Μεγάλου Σου Διδασκάλου του ουρανοβάμονος Αποστόλου Παύλου «πειθόμενοι και υπείκοντες αυτά των Ηγουμένων ημών. Αυτός γαρ αγρυπνεί υπέρ των ψυχών ημών ως λόγον αποδώσεων, ίνα μετά χαράς τούτο ποιή και μη στενάζων, διότι αλυ-

Ο Σεβασμιώτατος Ιλίου κ. Αθηναγόρας, με τον κατά σάρκα αδελφό του, προσήλθαν στο Αρχονταρίκι της Ι.Μονής Γηροκομείου για να ευχηθούν εις τον εορτάζοντα Μητροπολίτη μας

λεσε αντί προσφοράς στον ίδιο, όπως συνηθίζεται στις εορτές, να κατατεθούν στο Φιλόπτωχό της Ιεράς Μητροπόλεως οι, οι καθένας είχε ευχαρίστηση για να προσφερθούν στους

Ο Σεβασμιώτατος Ιλίου κ. Αθηναγόρας, με τον κατά σάρκα αδελφό του, προσήλθαν στο Αρχονταρίκι της Ι.Μονής Γηροκομείου για να ευχηθούν εις τον εορτάζοντα Μητροπολίτη μας

πτωχούς και εμπερίστατους αδελφούς μας, που κάθε ημέρα γίνονται και περισσότεροι.

Ο Σεβ. Ιερισσού κ. Θεόκλητος, με τον Κλαδάρχη του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, αντιπρέαρχο κ. Κων. Βούζιο

σιτελές εις ημάς τούτο.

Και πάντα ταύτα προς δόξαν και τιμήν του Οσίου του Ακάκιου, του Αμιάντου, του κεχωρισμένου από των αμαρτωλών Μεγάλου και Πρώτου Αρχιερέως και Αρχιπομένος Κυρίου ημών και Θεού και Σωτήρος Ιησού Χριστού και του Ανάρχου Αυτού Πατρός και του Παναγίου και Αγαθού και Ζωοποιού Αυτού Πνεύματος. Αμήν.

Πλήθως κόσμου κατέκλυσε την Ιερά Μονή στην οποία προσεφέρθησαν γλυκίσματα για την εορτή του Σεβασμιωτάτου. Οι πιστοί από τα βάθη της ψυχής των ευχήθηκαν με σεβασμό στον εορτάζοντα πνευματικό τους πατέρα.

Ο Σεβασμιώτατος δεν εδέχθη ευχές στο Επισκοπείο ούτε έκανε άλλους εορτασμούς, συμμεριζόμενος τις δύσκολες καταστάσεις που περνάει ο κόσμος σήμερα. Παρεκά-

Στο μέσον ο πρόεδρος του Υπεραστικού ΚΤΕΛ κ. Ανδρέας Μανωλόπουλος, με τον Κορίνθιο επιχειρηματία κ. Κωνσταντόπουλο και τον κ. Νικ. Τσανταριώτη, στο Αρχονταρίκι της Μονής μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας

Το Επισκοπείο επισκέφθηκε ο Σεβασμιώτατος Σύρου κ. Δωρόθεος και ευχήθηκε τα δέοντα στον Μητροπολίτη μας κ.κ. Χρυσόστομο

Η τ. πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου και Βίβιαν Σαμούρη στο Καθολικό της Γηροκομίτισης για να ευχηθεί στον εορτάζοντα Μητροπολίτη μας

Επιτυχία σημείωσε η Γενική Συνέλευση των Ιεροψαλτών της Ι.Μ. Πατρών

Την Κυριακή 26 Ιανουαρίου 2013, ο Σύλλογος Ιεροψαλτών Πατρών και Περιχώρων «Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός», πραγματοποίησε την τακτική Γενική Συνέλευση προκειμένου το Δ.Σ, να λογοδοτήσει για τα πεπραγμένα του 2012 (Διοικητικός και Οικονομικός Απολογισμός) και να κάνει τον οικονομικό προϋπολογισμό του 2013. Στην συνέλευση προσήλθαν περί τους 50 συναδέλφους, οι οποίοι έδειξαν ενδιαφέρον και ικανοποίηση για τη δραστηριότητα του συλλόγου και ευχήθηκαν να συνεχιστούν οι δράσεις του, προκειμένου να λειτουργεί επί αφελεία όλων των συναδέλφων.

Στην ομιλία του ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Δημήτριος Σακαλής αναφέρθηκε διεξοδικά στις εκδηλώσεις που πραγματοποίησε προκειμένου να λειτουργεί επί αφελεία όλων των συναδέλφων. Στην ομιλία του ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Δημήτριος Σακαλής αναφέρθηκε διεξοδικά στις εκδηλώσεις που πραγματοποίησε προκειμένου να λειτουργεί επί αφελεία όλων των συναδέλφων.

Επίσης έκανε λόγο για την αναβάθμιση του πανηγυρικού Αρχιερατικού εσπερινού την ημέρα της εορτής του Αγ. Ιωάννη του Δαμασκηνού, με την παράλληλη επίκαι-

ρη ομιλία του Θεολόγου - καθηγητού του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Χρήστου Τερέζη με θέμα: «Λογική Λατρεία και Λειτουργικές τέχνες». Επιπρόσθετα αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα του εγχειρήματος της διοργάνωσης επιμορφωτικών σεμιναρίων, προς όφελος όλων των συναδέλφων και ιδιαίτερα των νέων, πάνω στο αντικείμενο της ψαλτικής τέχνης, γι' αυτό και ο Σύλλογος συνεχίζει την σειρά των σεμιναρίων με εισηγητή τον γνωστό μουσικολόγο κ. Ιωάννη Αρβανίτη με θέμα: «Θεωρία και ιστορία της οκτωχήμας».

Στο πλαίσιο του οικονομικού απολογισμού του 2012 και του προϋπολογισμού του 2013 από τον ταμία του Συλλόγου κ. Χαράλαμπο Παπαδόπουλο, ο πρόεδρος Δημήτριος Σακαλής ανακοίνωσε την έκδοση ημερολογίων τοίχου

και τη διοργάνωση επήσιας προσκυνηματικής εκδρομής έτσι ώστε να ενισχυθεί ο Σύλλογος οικονομικά για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του.

Τέλος έγινε μια συζήτηση πάνω στο θέμα της προκρυψης κάλυψης κενών θέσεων στα ιερά αναλόγια των εκκλησιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Κανονισμού περί Ιεροψαλτικής καταστάσεως. Ο πρόεδρος υπογράμμισε ότι η Ιερά Μητρόπολη Πατρών είναι από τις ελάχιστες Μητροπόλεις όπου τηρείται ο Κανονισμός παρ' όλες τις αδυναμίες του και ευχήθηκε να συνεχιστεί αυτή η διαδικασία, ευχαριστώντας σε αυτό το σημείο τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρών κ. Χρυσόστομο. Προς την κατεύθυνση αυτή ο κος Σακαλής εξέφρασε την επιθυμία οι σεβαστούς πατέρες- προϊστάμενοι των εκκλησιαστικών συμβουλίων, να προβαίνουν άμεσα στην προκήρυξη των θέσεων και η όλη διαδικασία να γίνεται απρόσκοπτα.

ΠΡΟΣΛΗΣΗ: Την Κυριακή 3 Ιανουαρίου 2013 και ώρα 12.30 μ.μ. ο Σύλλογος Πατρών και Περιχώρων «Άγ. Ιωάννης ο Δαμασκηνός» θα πραγματοποίησε παρουσία του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Πατρών κ. Χρυσόστομου την κοπή της πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας στο εστιατόριο «Βελούχι» στην περιοχή της Αχαΐας Clauss. Θα ακολουθήσει συνεστίαση. Με ιδιαίτερη χαρά περιμένουμε όλους τους συναδέλφους μαζί με φίλους και συγγενείς, προκειμένου να ανταλλάξουμε ευχές για το νέο έτος. (Η συμμετοχή ανέρχεται στα 18 Ευρώ το άτομο, και 10 Ευρώ για τα παιδιά).

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Γηριατρική - Γεροντολογική Εταιρεία Ν.Δ. Ελλάδος
"Εθελοντική Ιατροκοινωνική κατ' οίκον Δράση".

Για ανασφάλιστους, απόρους, και μη δυνάμεθα άτομα να μετακινηθούν.

Τηλ. 2610/427.040

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ "ΤΟ ΤΡΑΝΟ ΛΙΦΑΡΙ" ΑΣΤΕΡΙΩΤΗΣ

ΔΙΚΤΥΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ 17
ΨΑΡΟΦΑΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΤΗΛ.: 2610/321.511 -
ΟΙΚΙΑΣ 2610/310.317
& KIN.: 6945/795.725

Παραδοσιακό Εστιατόριο "ΚΡΗΝΗ"

- * Μεγάλη ποικιλία σπιτικών φαγητών
- * Σπεσιαλιτέ σπιτικές πίτες
- * Νηστίσιμα
- * Τρόφιμα και σε πακέτο

Παντοκράτορας 57
Ανοικτά μεσημέρι - βράδυ

Τηλ.: 2610/621.147 - άνω Πόλη ΠΑΤΡΑ

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα azaniatsimara@gmail.com

ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ "ΟΤΑΝ ΜΙΑ ΝΟΣΟΣ ...ΞΑΓΡΥΠΝΑ"

(Β' ΜΕΡΟΣ)

Η Φυματίωση στις ημέρες μας παραμένει μια συχνά μεταδιδόμενη νόσος, κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες. Το ένα τρίτο του παγκόσμιου πληθυσμού έχει μολυνθεί από το μυκοβακτηρίδιο της φυματιώσεως (δηλαδή έχει έρθει σε επαφή με το μικρόβιο), ωστόσο το 90-95% των ατόμων αυτών δε θα νοσήσουν, δε θα έχουν συμπτώματα. Τούτο συμβαίνει, γιατί ως επί των πλείστων της φυματιώσεως του οργανισμού περιχαράνει, αντικεντωπίζει το μικρόβιο-εισβολέα και αποτρέπει τη νόσηση. Τα ποσοστά επιπτώσης της ασθένειας παραμένουν υψηλά στις αναπτυσσόμενες χώρες (Αιθιοπία - Αφρική, Ινδία κ.λ.π.). Η Φυματίωση προκαλεί ένα εκατομμύριο θανάτους το χρόνο καταγράφονται κατά μέσο όρου 140 νέα κρούσματα ανά 100.000 κατοίκους. Στην Ελλάδα, η Φυματίωση είναι υποχρεωτικώς δηλούμενο νόσημα, δηλαδή κάθε νέο κρούσμα δηλώνεται (πάντα με την αυστηρή διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων του ασθενούς) στο Κέντρο Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ). Από μια ανάλυση των δεδομένων στο χρονικό διάστημα 2004-2012 στη χώρα μας κατά μέσο όρου δηλώνονται 500-600 κρούσματα επησίως. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι όσον αφορά τους Έλληνες πάσχοντες, οι περισσότεροι ήταν ηλικίας >65 ετών σε αντίθεση με τους ασθενείς άλλης εθνικότητας που ήταν ηλικίας μεταξύ 25 και 35 ετών (κυρίως οικονομικοί μετανάστες).

Η Φυματίωση μεταδίδεται από το ένα άτομο στο άλλο με την εισπνοή σταγονίδιων που περιέχουν μυκοβακτηρίδια (βακλίους) της Φυματίωσεως. Οι πάσχοντες από πνευμονική φυματίωση αποβάλλουν πολλά ανάλογα μικρά σταγονίδια με το βήχα, τον παρμό (φτέρινσμα), τη δυνατή ομιλία. Η μετάδοση της νόσου ευνοείται υπό συνθήκες: 1. εξαθλιωμένων συνθηκών διαβίωσης (μετανάστες), 2. συνεχούς επαφής με πάσχοντα (πχ ο συγγενής που φροντίζει τον ασθενή), 3. μη επαρκούς εξαερισμού χώρων που υπάρχουν ασθενείς κ.α.

Το 5-10% των ατόμων που μολύνθηκαν από το μυκοβακτηρίδιο θα νοσήσουν. Στην περίπτωση αυτή σε ποσοστό 90% παρατηρείται προσβολή των πνευμόνων (Πνευμονική Φυματίωση). Τα συμπτώματα που αναφέρουν οι ασθενείς με πνευμονική φυματίωση είναι συνήθως: βήχας, πτύελα (σε κάποιες περιπτώσεις αναφέρεται και πρόσμενη αίματος), παρατεινόμενη δεκατική πυρετική κίνηση, αίσθημα κακουχίας, απώλειας βάρους, ληθαργικότητος (κυρίως στους ηλικιωμένους). Σε ένα ποσοστό 10-15% η μόλυνση δύναται να εξαπλωθεί και εκτός του αναπνευστικού συστήματος (Εξωπνευμονική Φυματίωση). Αυτή η μορφή εμφανίζεται κυρίως σε ανοσοκατασταλμένα άτομα (το ανοσοποιητικό σύστημα υπολειτουργεί για διαφόρους λόγους) και σε παιδιά. Τα όργανα που προσβάλλονται συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις είναι: 1. Ο Υπεζωκότας (φυματιώδης πλευρίτιδα) 2. Το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (φυματιώδης μηνιγγίτιδα), 3. το λεμφικό σύστημα ("χιοράδωση" στο λαιμό), 4. το ουροποιητικό, 5. τα οστά και οι αρθρώσεις (φυματιώδης σπονδυλίτιδα) κ.α. Τέλος, όταν γίνεται αιματογενής (με την κυκλοφορία του αίματος) διασπορά της νόσου σε όλον τον ανθρώπινο οργανισμό γίνεται λόγος για τη λεγόμενη κενχρεοειδή φυματίωση, η οποία είναι η πιο δύσκολα αντικεπτική μορφή της ασθένειας και εμφανίζεται υψηλή θνητότητα.

Αξίζει να αναφερθούν παράγοντες κινδύνου που αυξάνουν την πιθανότητα εμφάνισης φυματιώσεως. Αυτοί είναι: 1. Ασθένειες που προκαλούν προσβολή του ανοσοποιητικού συστήματος (λοιμώδους αιτιολογίας, κακοήθειες κ.α.). 2. Διατροφή που στερείται επαρκή πρόσληψη πρωτεΐνων και λευκωμάτων (κρέας, γάλα, αυγά). Εξ αυτού του γεγονότος η φυματίωση έχει χαρακτηρισθεί μια από τις "ασθένειες της φτώχωσας". Στην εύκολη μετάδοση συνεπικουρούν και οι άσχημες συνθήκες διαβίωσης των οικονομικά ασθενεστέρων. 3. Το κάπνισμα λόγω διαταραχών που προκαλεί στη φυσική άμυνα του αναπνευστικού διπλασιάζει την πιθανότητα εμφάνισης της φυματιώσης. 4. Ο αλκοολισμός και ασθένειες όπως ο σακχαρώδης διαβήτης τριπλασιάζουν το ποσοστό εμφάνισης της νόσου κ.α.

Την άλλη εβδομάδα θα γίνει λόγος για τη διάγνωση, τη θεραπεία και την πρόληψη της φυματιώσεως. Μέσα από αυτές τις αναφορές γίνεται μια προσπάθεια να γίνει γνωστή μια ασθένεια για την οποία συχνά αποφ

Των Τριών Ιεραρχών, Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικό Ναό

Ανήμερα της Εορτής των Τριών Ιεραρχών, ετελέσθη η Θεία Λειτουργία στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό της Ευαγγελιστρίας Πατρών, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, εν πληθύσμη Εκκλησία.

Στη Θεία Λειτουργία συμμετείχαν οι Εκπαιδευτικές Αρχές της περιφερειάς Δυτικής Ελλάδος και της πόλεως των Πατρών, Σχολικοί Σύμβουλοι, Εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, πλήθος μαθητών από Σχολεία της περιοχής του Μητροπολιτικού Ναού και το διδακτικό προσωπικό και οι μαθητές του Εκκλησιαστικού Λυκείου Πατρών.

Ομιλητής ήταν ο Σχολικός Σύμβουλος Μέσης Εκπαιδεύσεως κ. Δημήτριος Δημακόπουλος ο οποίος ανεφέρθη διεξοδικά στην ζωή και την προσφορά των Τριών Ιεραρχών.

Ο Σεβασμιώτατος στο τέλος, επίνεσε τον ομιλητή και ευχαρίστησε τους Εκπαιδευτικούς, οι οποίοι με συναίσθηση του χρέους έναντι Θεού και ανθρώπων και της ευθύνης έναντι του παρόντος και του μέλλοντος, επιτελούν το χρέος τους πολλές δυσκολίες και την πνευματική κρίση, που περνάει η εποχή μας.

Τούς ευχαρίστησε για την προσφορά τους και τους παρεκάλεσε, να συνεχίσουν να αντιστέκονται στην πνευματική ιστορία, η οποία επιχειρείται στις ημέρες μας. Αν επιτελούν το χρέος τους με το χέρι στην καρδιά, θα ευεργετήσουν τα παιδιά μας και την κοινωνία μας γενικώτερα και ο κόσμος θα τους ευγνωμονήσει.

Αφού ευχαρίστησε όλους τους Εκπαιδευτικούς για την προσφορά τους, τους ευχήθηκε να έχουν δύναμη και ενίσχυση από τον Θεό για την επιτέλεση του χρέους των.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΔΗΜ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Γιορτάζουμε σήμερα την καθιερωμένη διπλή γιορτή, τη μήνη των Τριών Ιεραρχών και τη γιορτή των Ελληνικών Γραμμάτων. Η καθιέρωση του κοινού εορτασμού των Τριών Ιεραρχών, Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ως οικουμενικών διδασκάλων της Εκκλησίας μας ανάγεται στον ία αιώνα, επί της Βασιλείας Αλεξίου του Κομνηνού. Ως εορτή των ελληνικών γραμμάτων καθιερώθηκε επισήμως από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Αθηνών το ακαδημαϊκό έτος 1843-4.

Η σχέση των τριών ανδρών με την πόλη των Αθηνών ήταν στενή, αφού σύμφωνα με τη συναριστική τους παράδοση υπήρξε σημαντικός σταθμός στη μόρφωσή τους.

Έτσι, λοιπόν, τα πνευματικά ιδρύματα της χώρας μας ύστερα από σχετική πρόταση της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης και με απόφαση της Συγκλήτου, του νεοσύμστατου τότε Πανεπιστημίου Αθηνών το ακαδημαϊκό έτος 1843/44 καθιέρωσαν την 30^η Ιανουαρίου, εκτός από ημέρα τημής και μήνης των Τριών Ιεραρχών, και ως ημέρα των ελληνικών Γραμμάτων. Εκτός των άλλων τη σημειωνή μέρα αποτίουμε φόρο τιμής και στον ίδιον όσους διετέλεσαν καθηγητές, δωρητές και ευεργέτες των σχολείων μας.

Οι τρεις ιεράρχες γεννήθηκαν, κατά τον πατρολόγο καθηγητή Παναγιώτη Χρήστου, το 328 ο Γρηγόριος, το 330 ο Βασίλειος, και το 354 ο Χρυσόστομος. Κοιμηθήκαν δέ το 391, το 378, και το 407 αντιστοίχως, κατά την ίδια σειρά. Περίπου, 63 ετών ο Γρηγόριος, 49 ετών ο Βασίλειος, 54 ετών ο Χρυσόστομος.

Ο χρόνος που έδρασαν οι τρεις ιεράρχες ως επίσκοποι κι αυτός ελά-

χιστος. Δύο χρόνια ο Γρηγόριος ο Θεολόγος ποιήμανε την Κωνσταντινούπολη, έξι χρόνια και μερικούς μήνες ο ιερός Χρυσόστομος, ως Πατριάρχης, ενένα χρόνια περίπου ο Μ. Βασίλειος την μητρόπολη Καισαρείας, ως Επίσκοπος.

Κιώμας ενώ έψυγαν νέοι, ενώ ο χρόνος δράσης τους ήταν ελάχιστος, εν τούτοις το έργο τους υπήρξε περάστο. Εδώ πέρα έχει εφαρμογή αυτό που λέγει η αγία Γραφή, ότι 1000 χρόνια των ανθρώπων, για τον Θεό είναι σαν μια μέρα αλλά και μια μέρα του Θεού είναι σαν 1000 χρόνια των ανθρώπων. Τουτέσπιν εάν έχουμε μία μέρα του Θεού, δηλαδή μια μέρα ευλογήνη και χαριτωμένη απ' Αυτόν στη ζωή μας, η καρποφορία της θα είναι αφάνταστη. Θα είναι σαν να ζήσαμε και να εργαστήκαμε 1000 χρόνια.

Είναι γεγονός ότι περισσότερο από κάθε άλλον ειρωμένο ή λαϊκό της Βυζαντινής περιόδου, οι τρεις ιεράρχες συντέλεσαν στην προαγωγή του Ελληνικού και του Χριστιανικού πνεύματος. Αγωνίστηκαν και πέτυχαν την αλλαγή της αντίληψης, που επικρατούσε στην εποχή εκείνη ότι κάθε το ελληνικό ήταν εθνικό, με την έννοια του ειδωλολατρικού. Κατέδειξαν ότι οι διδασκές των μεγάλων Ελλήνων φιλοσόφων, ιδιαίτερα η Σωκρατική Ηθική και η Πλατωνική Ιδεοκρατία δεν συνάδει με το ορθόδοξο ήθος. «Οι κοινωνικές ανισότητες δεν είναι θέλημα Θεού», λέει ο άγιος Γρηγόριος, «Ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο ελεύθερο... Κάθε άνθρωπος αποτελεί μοναδική και ανεπανάληπτη πρωτοκόπη, ούτι σε κάποια αποβαθμισμένη περιοχή της Κωνσταντινούπολης, αλλά στην πλουσιότερη συνοικία έξω απ' την πόλη, εκεί που ζύσαν μεγάλοι γιακοτήμονες και οι οποίοι έβλεπαν την οικονομική αξία των πολυτελών οικημάτων να μειώνεται λόγω της γενιτίσασης με το κτήριο αυτό, αποτέλεσε και την αφορμή για την οριστική διώξη του, που θα τον οδηγούσε στην εξορία και στο βασανιστικό θάνατο.

Στο μεγάλο λιμό, κρίσιμη επιστημονία, πείνα που έπληξε την περιοχή του ο Βασίλειος στη πλειστή τη δράση των μαυραγοριών, που θέλουν να πλουτίσουν σε βάρος των λιμοκτονούντων συμπατριώτων τους, οργανώνει συσσίτια για όλο το λαό προσφέροντας βοήθεια χωρίς καμία διάκριση σε χριστιανούς, ειδωλολάτρες, Ιουδαίους και αιρετικούς, ως ζωντανές κιλιάδες από βέβαιο θάνατο. Άλλοτε παρακαλώντας, και άλλοτε με δύναμικο τρόπο ζητάει από τους άρχοντες την απαλλαγή των φτωχών από τη φορολογία, ενώ δεν παραλείπει να παρέμβει για τα συμφέροντα των εργαζομένων στα ορυχεία του Ταύρου.

Άνθρωποι με ανοιχτούς πνευματικούς ορίζοντες, οι Πατέρες της Εκκλησίας τονίζουν κατ' επανάληψην στα κείμενα της περιοχής από την αρχαία ελληνική παιδείας. Ο Γρηγόριος αντιδρώντας στις απόψεις κάποιων ακραίων και φοβικών χριστιανών, που αρνούνταν τη μελέτη της κλασικής παιδείας, υποστηρίζει πως είναι «αγροίκοι και αγράμματοι», όσοι δε δέχονται την αξία της. Αποκαλεί την πόλη των Αθηνών που ήταν κέντρο σπουδής του αρχαίου ελληνικού

χιστος. Δύο χρόνια σε ολόκληρη τη Μικρά Ασία.

Ο Χρυσόστομος που σπούδασε κι αυτός γιατρός χτίζει πολλά νοσοκομεία στην Κωνσταντινούπολη, στα οποία όπως και ο Βασίλειος περιποιείται ο ίδιος τους ασθενεις.

Η επιστημονική έρευνα έχει καταδείξει ότι ο Βασίλειος και ο Χρυσόστομος είναι ουσιαστικά οι εμπονεύστες ενός δημόσιου συστήματος υγείας που με την πάροδο του χρόνου απλώνεται σε ολόκληρη την Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Η αγάπη για τους Πατέρες, δεν είναι θεωρητικό κατασκεύασμα, έχει κόστος. Είναι πράξη που απαιτεί υπευθυνότητα και διάθεση για διαρκή προσφορά.

Οι Τρεις Ιεράρχες σπηλίζουν με κάθε τρόπο τους φωτιάδες, τους κυνηγημένους και τους απροστάτευτους της εποχής τους. Θεωρούν αυτονότητα να θυσιαστούν για τον κάθε εναντίον αυτούς. Η περιθωριοποίηση των κοινωνικά αδύνατων δεν συνάδει με το ορθόδοξο ήθος. «Οι κοινωνικές ανισότητες δεν είναι θέλημα Θεού», λέει ο άγιος Γρηγόριος, «Ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο ελεύθερο... Κάθε άνθρωπος αποτελεί μοναδική και ανεπανάληπτη πρωτοκόπη, ούτι σε κάποια αποβαθμισμένη περιοχή της Κωνσταντινούπολης, αλλά στην πλουσιότερη συνοικία έξω απ' την πόλη, εκεί που ζύσαν μεγάλοι γιακοτήμονες και οι οποίοι έβλεπαν την οικονομική αξία των πολυτελών οικημάτων να μειώνεται λόγω της γενιτίσασης με το κτήριο αυτό, αποτέλεσε και την αφορμή για την οριστική διώξη του, που θα τον οδηγούσε στην εξορία και στο βασανιστικό θάνατο. Άλλοτε παρακαλώντας, και άλλοτε με δύναμικο τρόπο ζητάει από τους άρχοντες την απαλλαγή των φτωχών από τη φορολογία, ενώ δεν παραλείπει να παρέμβει για τα συμφέροντα των εργαζομένων στα ορυχεία του Ταύρου.

Απλά λόγια οι Τρεις Ιεράρχες υποστηρίζουν πως η Πατέρεια πρέπει να είναι στην υπηρεσία του ανθρώπου και όχι του συστήματος, όπως δυστυχώς έχει κατανατήσει στις μέρες μας. Σήμερα σε ολόκληρο τον κόσμο η Πατέρεια είναι κατευθυνόμενη. Οι νέοι προσχωρούν στις σπουδές τους, σύμφωνα με τις ανάγκες του συστήματος κάθε χώρας. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι μόνο ένας στους πέντε νέους καταφέρει να εισαχθεί στη σχολή των ονείρων του. Οι περισσότεροι παίρνουν στην παραπλήσια παρά την παραπλήσια, που διαπομπεύει, που διορθώνει παρά την παραπλήσια στη ζωή του άλλου (του μαθητή). (MG. 61.593-594).

Με παραγώγος πρέπει να επιδεικνύει δημοκρατικό πνεύμα και να σέβεται τη γνώμη των μαθητών του, (MG. 60.35-36). Απέναντι τους να είναι απόλυτος, ειλικρινής, απονήρευτος, άδολο